

MŁODA WIEŚ

МОЛОДЕ СЕЛО

ORGAN WOŁYŃSKIEGO ZWIĄZKU
MŁODZIEŻY WIEJSKIEJ

ОРГАН ВОЛИНСЬКОГО СОЮЗУ
СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ

Adres Redakcji i Administracji:
Równe-Wołyńskie ul. Mickiewicza 57, skrz. poczt. 199.

Konto P.K.O. 80.935.

Przed żniwami.

Jeszcze tydzień — dwa, a czas żniwny będzie, kiedy to ustają prace związkowe, a zaczyna się mozolny, lecz zarazem radosny trud zbierania plonów ziemi.

Zwyczajem lat już się tak ułożyło, że czas przedżniwny jest jakby zakończeniem rocznego dorobku w pracy związkowej, jest jakby spojrzeniem w minione dni, dla oceny naszych wysiłków.

W tym roku przeglądu tego dokonaliśmy nieomal w całej naszej gromadzie wołyńskiej. Poza pow. dubieńskim, który swój zjazd odbył 30.1 r. b. — doroczne zebrania odbyły się w m-cach maju i czerwcu r. b. w pow. zdolbunowskim, łuckim, rówieńskim, kostopolskim, krzemienieckim, włodzimierskim i horochowskim. Tylko w pow. sarneńskim i kowelskim doroczne zjazdy sprawozdawcze odłożono na jesień r. b.

Jakby ukoronowaniem przeglądów powiatowych był zjazd delegatów W.Z.M.W., odbyty 29 czerwca r.b. w Równem w obecności przedstawiciela Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, Wojewody Wołyńskiego Pana H. Józewskiego.

Stan finansowy W. Z. M. W. nie pozwolił nam na wydanie przed zjazdem sprawozdania drukowanego z prac organizacji, jak to czyniliśmy w roku zeszłym. Sprawozdanie wydaliśmy drukiem po żniwach, z tą myślą, że rozważania nad dorobkiem zeszłorocznym będą bodźcem do tem większego wysiłku K. M. W.

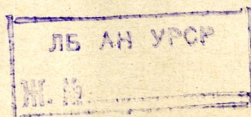
w pracy na jesieni, kiedy to właściwie zaczynamy nową kampanję „oświecania naszych umysłów i poszerzania serc”.

Tem niemniej, gdy ochłonęliśmy już z bezpośrednich przeżyć zjazdowych, gdy dochodzą już nas tylko echa ścierających się w gorącej dyskusji poglądów i zdań — postaramy się o ogólną ocenę organizacji i naszych rocznych wysiłków.

Pierwszą niezaprzeczoną prawdą naszego istnienia jest żywotność idei, która ducha młodej wsi wyzwala.

Mówić głośno o tem możemy, gdyż w minionym roku nie załamały się nasze szeregi, lecz odwrotnie, przybyło nam 1031 członków i 63 K.M.W. Na 1 kwietnia r. b. liczyliśmy razem 4567 członków zgrupowanych w 209 K.M.W. Drugim świadectwem żywotności idei, to odbyte zjazdy sprawozdawcze. Wszystkie były obesłane tak licznie, jak żadne inne zjazdy ostatnich lat. Obrady zaś cechowała troska o głębsze, rozlewniejsze ujęcie prac samowychowawczych i oparcie organizacji przede wszystkim na własnej pracy i na własnych funduszach.

Jak widać z tego, nabraliśmy większej mocy i organizacyjnej i w pracy samej w tym roku, kiedy to trudności gospodarcze załamywały najmocniejsze organizmy, ba—rujnowały państwa całe. Stąd wniosek jasny: K. M. W. są tak wsi naszej przyrodzone, a

praca w nich tak młodzieży potrzebna do kształtowania lepszego życia, jak słońce i deszcz ziemi, by plon wydała.

Drugą prawdą naszego ruchu jest jego powszechność. Żywotność idei łamie uprzedzenia narodowościowe i religijne. Młody Polak, Ukrainiec, czy Czech, zaczynają rozumieć, że są jednakimi synami ziemi Wołyńskiej i jednakowo będą dzielić jej radości i troski — takie Bóg zrządzenie dał... Dołę swą przeto pospołu zdobywać muszą, szanując w sobie wzajemnie godność człowieka. I czy to się komu podoba, czy nie, W.Z.M.W. z organizacji polskiej przekształca się stopniowo w organizację powszechną wsi wołyńskiej, która urabia swoich członków na pełnowartościowych obywateli R-plitej Polskiej.

Miniony rok dał nam znowu postęp w tym względzie: przybyło członków ukraińców 822-ch. Razem na 1 kwietnia r.b. członkowie narodowości polskiej stanowili 53,7%, ukraińcy i inne narodowości 49,3% — wobec 61,3% i 38,7% na 1 kwietnia 1931 r.

Już podobni jesteśmy składem członków do wsi wołyńskiej, jednak ciągle jest nas za mało — dużo jeszcze wsi idea nasza musi przeorać.

Trzecią prawdą minionego roku jest wydatne podniesienie się sprawności organizacyjnej i duży rezultat w pracy. Jedenaście tysięcy przeczytanych książek, „sądy literackie”, przedstawienia, chóry, wieczornice — ujmie to wszystko sprawozdanie roczne — wymownie świadczy, że praca w młodych szeregach wre.

Jeszcze jedną prawdę sami sobie i wszystkim, kto ruchem naszym interesuje się, głośno powiedzieć chcemy: oto znaleźliśmy przyjaciela ofiarnego idei, szczerze w pracy nam oddanego, w nauczycielu szkół powszechnych. Najczęściej on to jest tym cichym siewcą, który na plon swój patrzy teraz. W minionym roku około 150 nauczycieli szkół powszechnych współpracowało z K. M. W.

* * *

Zatem moc w nas jest! Z tą wielką wiarą w słuszność naszych idei idźmy po te chlebne dary Boże...

Płody Matki Ziemi posilą nas do dalszej zbożnej pracy późniwej — **na nowy trud, na nowy siew!**

Antoni Hermaszewski.

До нової української могили.

ПАМ'ЯТИ Д-РА ЛЕВИЦЬКОГО.

Помер д-р Модест Левицький. Наші читачі знають його з високовартостевих новелок, котрі перечитували на сторінках „Молодого Села”.

Подаємо за „Українською Нивою” опис жалібної процесії.

16 червня б.р. о 3 годині ранку в шпиталі Луцького Повітового Соймику помер д-р Модест Левицький, заслужений український діяч, письменник і педагог.

Покійний в останні часи був педагогом Української Гімназії ім. Лесі Українки в Луцьку. Тому цілком природним було, що Педагогічна Рада Луцької Української Гімназії перша заініціювала думку про прийняття всіх видатків, які звязані з похороном бл. п. д-ра М. Левицького, на кошт громадянства.

Після відслуження панахиди в Гімназії проф. Б. Білецький, директор української Гімназії, скликав засідання Педагогічної Ради з участю голови Т-ва Лесі Українки посла П. Певного і скарбника Т-ва І. Крамаренка. На цьому засіданні вирішено було покликати

Громадський Комітет по урядженню похорону бл. п. д-ра Модеста Левицького.

О 5 год. п.п. в помешканні „Рідної Хати” відбулися в цій цілі Громадські Збори, на які з'явилися: Педагогічна Рада Української Гімназії на чолі з директором Б. Білецьким, представники українських установ та організацій: від Товариства ім. Митрополита Петра Могили, Т-ва Лесі Українки, „Рідної Хати”, Волинського Українського Об'єднання, Україн-Банку, Українського Кредитового Банку, Волинського Об'єднання Праці, Української парафії м. Луцька, Української Парляментарної Репрезентації, Союзу Жінок громадської праці, Волинського Українського Театрального Товариства, Редакції „Українська Нива”, Батьківського Комітету Української Гімназії і Волинського Українського Театру, а також окремі громадяне.

Збори відкрив посол П. Певний і на його пропозицію вшановано св. пам'ять д-ра М. Левицького вставанням. Після того Збори винесли ухвалу покликати до чинності Громадський Комітет по урядженню похорону

д-ра М. Левицького. В імені цього Комітету було оповіщено, в порозумінні з родиною покійного, про похорон і виділено розпорядчі органи, які мали керувати самим похороном. У склад комісії ввійшли: 1) господарчої комісії — дир. Б. Білецький, проф. В. Федоренко та І. Крамаренко; 2) розпорядчої комісії — доручено було сформувати інж. С. Тимошенкові і 3) комісії по встановленню черги промовців на могилі — дир. Б. Білецький, посол П. Певний та Ловецький.

В імені всього Комітету і Волині доручено було виголосити промову на могилі покійного найблищому приятелю покійного — дир. Б. Білецькому.

Служби Божі й жалібний похід.

Вістка про смерть д-ра М. Левицького облетіла всю Волинь, і 17 червня зранку вже почали прибувати делегації з окремих сел Луцького повіту та українських установ на Волині.

Ранішнім потягом прибули до Луцька: представники уряду У. Н. Р. проф. Р. Смаль-Стоцький, голова Українського Центрального Комітету М. Ковальський та послы — Є. Богуславський, В. Серафимович, М. Бура і С. Хруцький.

Потім прибула з Рівного делегація Української Гімназії у складі 50 осіб на чолі з директором Гімназії Я. Бичковським, прот. І. Бринданом та вчителями Гімназії.

Від Кремянця прибули представники ВУО, Товариства ім. митрополита П. Могили, консисторії та Української Гімназії.

Від Ковля — найближчі друзі покійного.

Першу службу Божу відправив у Луцькій Чесно-Хресній церкві прот. П. Пащевський 16 червня після того, як тіло небіщика було внесено до церкви.

17 червня о год. 10 рано було відправлено заупокойну службу Божу. О 5-ій годині п.п. останню службу Божу і відспівання відправив Владика Полікарп, єписком Луцький в сослуженні пан-отців.

По закінченні відспівання надзвичайно чулу промову виголосив настоятель Луцької Чесно-Хресної церкви протопресвітер П. Пащевський.

Після того почав шикуватися жалібний похід, яким керував інж. С. Тимошенко разом з полк. Кратом при допомозі членів ВУО та просвітян.

Попереду з хоругвами та хрестом, які були уквітчані українськими рушниками, йшли діти, що несли вінки (де-які установи замість вінків внесли свої датки на похорон): далі йшли учні Гімназії, делегації з сел, духовенство на чолі з Владикою Полікарпом; за духовенством несли труну небіщика, за

якою йшли родина покійного і делегації від централь українських установ, послы і сенатори і нарешті громадянство. Катафалк, на якому була сила вінків, замикав жалібний похід. Труну небіщика було вкрито національним українським прапором.

За родиною покійного йшли: представник Восводи Волині д-р Габіх, представники уряду УНР, голова ВУО посол П. Певний, голови б. Просвіти Є. Петриківський і В. Островський, генеральний секретар ВУО посол М. Тельжинський, сенатор М. Маслов, секретар Т-ва ім. митрополита Петра Могили проф. І. Власовський та інші.

Труну несли найближчі друзі за співробітники покійного.

Вінки.

Похід був величавий і був символом, як пошани до покійного, так і маніфестацією української ідеї, на яку так багато віддавав своїх сил покійник. Особливо імпозантне вражіння творила частина походу з вінками, що їх несли учні Гімназії. Майже всі вінки мали жовто-блакитні стрічки.

Перший вінок, що відкривав частину цього походу, був від родини покійного; за ним несли вінок від уряду УНР з надписом: Невтомному борцеві за державність — Уряд У. Н. Р.

Далі слідували вінки з різними надписами.

Опріч того була сила вінків без надписів за неможливістю дістати в Луцьку жовто-блакитних стрічок.

Духовенство.

Урочистості походу і похорону надзвичайно окраси надавала числена присутність українського духовенства на чолі з Владикою Полікарпом і сама служба Божя українською мовою.

Хори.

Підчас похоронної відправи співав об'єднаний хор, що складався зі співаків хорів Чесно-Хресної церкви, „Рідної Хати” та артистів Волинського Українського Театру; а підчас жалібної процесії й на цвинтарі чергувалися церковні співи цього об'єднаного хору з хором з с. Жидичина.

Промови.

Над могилою св. п. доктора М. Левицького було виголошено низку промов, в яких схарактеризовано було многогранну діяльність покійного, як громадського діяча, педагога й лікаря. Першу промову виголосив

представник уряду УНР; після нього говорив в імені Громадського Комітету директор Української Гімназії проф. Білецький, а потім шерг представників різних українських організацій Волині.

По закінченні промов артисти Волинського Українського Театру і хор Луцької Чесно-Хресної церкви відспівали „Чуєш, брате мій” (журавлі), а вшануванням пам'яті двохвелевою тишою закінчено було жалібну урочистість.

Так виросла ще одна українська могила.

Кондоленції.

Зі всіх сторін родина покійного одержала багато депеш з виразом співчуття в

такій тяжкій для українського суспільства втраті.

Багато представників різних польських організацій ішли за труною покійного. На чолі тих представників ішов за труною представник Волинського Воєводи начальник санітарно-медичного відділу д-р Габіх.

Керовники походу.

Організація жалібного походу була в руках інж. С. Тимошенка, якому допомагали — полк. Крат, Мацик і багато молоді. Завдячуючи вмільй організації, весь похоронний похід пройшов імпозантно й був виявленням тієї духовної сили покійного д-ра Модеста Левицького та проявою любови й пошани для нього, як до лицаря чести.

Przymusowe ubezpieczenie budowli od ognia.

Wszyscy wiemy, jak ważne znaczenie dla rolników posiada przymusowe ubezpieczenie budowli od ognia. Osiedla wiejskie, zbudowane z materiałów łatwopalnych, narażone są na wielkie niebezpieczeństwo pożarów, które, szczególnie w miesiącach letnich, niszczą dorobek wielu tysięcy gospodarzy. Ubezpieczenie wynagradza te straty, umożliwia odbudowę spalonych gospodarstw. O rozmiarach szkód ogniowych świadczy suma odszkodowań pogorzonych, wypłacanych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń wzajemnych. Suma ta w roku ubiegłym wyniosła okragło 50 milionów złotych.

Pamiętać należy, że wypłata odszkodowań dokonywana jest z drobnych składek, płaconych przez wszystkich ubezpieczonych. Składka przypadająca na jednego płatnika, wynosi obecnie przeciętnie około 12 złotych rocznie. Niewątpliwie w obecnej ciężkiej dobie i taką kwotę często trudno jest rolnikowi zapłacić, jednak wziąć trzeba pod uwagę, że jest to już najmniejszy możliwy koszt ubezpieczenia, że Powszechny Zakład Ubezpieczeń wzajemnych pracuje obecnie bez żadnych nadwyżek i przy bardzo niskich

kosztach administracyjnych. Obciążenie ludności z tytułu składki za ubezpieczenie budowli zmniejszyło się bardzo znacznie w porównaniu np. z rokiem 1929, gdyż Zakład od tego czasu stale przystosowywał swoje wydatki do trudnego stanu gospodarczego ludności.

Skoro więc składka jest już tak niska, każdy powinien poczuwać się do obowiązku terminowego jej płacenia, bo przecież jeżeli składka nie będzie wpływać, jak się należy, do Zakładu, to musi to się wkońcu odbić na wypłacie odszkodowań za pogorzele. Pogorzelnicy będą musieli czekać, aż wpłynie składka, a za tę ich krzywdę ponosić będą odpowiedzialność opieszali płatnicy. Pozatem punktualne opłacanie składki leży w bezpośrednim interesie płatników, bowiem zaległe składki ściągane są w drodze egzekucji przymusowej, a koszty egzekucyjne są duże, tak że ten kto nie płaci w terminie, musi potem zapłacić znacznie więcej.

Najlepszym sposobem na uniknięcie tych dodatkowych kosztów jest terminowe regulowanie opłat ubezpieczonych w urzędach gminnych bez oczekiwania na przymusową egzekucję.

По з'їзді.

Місяць червень то місяць з'їздів та підрахунків цілорічної праці в організаціях громадянських. Бачимо тут свій висілок зібраний у числа, свої хиби, котрі треба уникати

в будучині. Рівночасно є то демонстрація назовніш, котра еднає собі приятелів з посеред громадянства.

Такий дорічний з'їзд відбули наші Гурт-

S T R A Ż A K
WOŁYŃSKI

Czasopismo poświęcone
 sprawom pożarniczym Wołynia.

ВОЛИНСЬКИЙ
СТРАЖАК

Часопис призначений
 для пожежних справ Волині.

Adres Redakcji:

Łuck, ul. Bolesława Chrobrego 57, tel. 322.

Adres Administracji:

Równe Wołyńskie, ul. Mickiewicza 57, tel. 164.

Działalność społeczna strażaka.

Najbardziej zdrowym społeczeństwem nazwiemy nie to, gdzie lekarze osiągają świetne rezultaty, zapisując najlepiej działające mikstury i piguły, lub sprawnie ucinając chorym ręce i nogi, zaatakowane przez choróbska. O, nie! Najlepiej postawionem pod względem higienicznym społeczeństwem jest takie, gdzie lekarz rzadko, bardzo rzadko wkraczać potrzebuje, gdzie ogranicza swą działalność do roli zapobiegawczej.

Podobnie rzecz się ma i z pożarnictwem. Jeżeli przeczytam o wyczynach bohaterskich strażaków nowojorskich, którzy gdzieś tam na jakimś niebotycznym piętrze drapacza nieba w sposób przedziwny, wynikający z ich rycerskości, tężyzny i fachowości, potrafili skutecznie zlikwidować groźną sytuację, wynikłą czy to z powodu nieostrożności mieszkańców, czy z powodu wadliwej instalacji elektrycznej, czy wreszcie z powodu wyrafinowanego zamachu jakiejś bandy zbrodniczej — to jestem przejęty podziwem i zachwytem, ale nie pod adresem amerykańców jako narodu, tylko — strażaków. Jeżeli zaś dowiem się, że zginęło tylu to a tylu rycerzy ognia, to pomyślę o nich, jako o niepotrzebnych ofiarach albo złego wychowania społeczeństwa w jednym wypadku, albo niechlujstwa techników w drugim, albo wreszcie zbrodniczości w trzecim. W żadnym wypadku nie będę miał dobrej opinii o społeczeństwie nowojorskiem.

Ostatecznym celem, ideą podstawową strażactwa musi być nie tylko likwidowanie katastrof, lecz taki stan, aby tych katastrof nie było, lub żeby były one jedynie z rzędu tych, które od woli rozumnego człowieka są istotnie niezależne i opanowane być wołą tą nie mogą.

Wybuch wulkanu, trzęsienie ziemi, cyklon — to są te groźne siły przyrody, powodujące katastrofy straszliwe, zupełnie niezależne w czasie naszym od woli ludzkiej! Mówię:

„w czasie naszym”, bo genjusz ludzki usilnie i zbiorowo pracuje, by i te burzące siły ujarzmić. I przyjdzie wcześniej czy później czas, kiedy i one ulegną człowiekowi — panu przyrody. Niedawne są wszak czasy, kiedy i piorun — Perun, groźny władca, uznany przez pogańskich słowian za bóstwo naczelne, został zdegradowany, wzięty na łańcuch za pomocą piorunochrona, dobrze uziemionego. Wierzmy, że przyjdzie kiedyś czas, że inne groźne objawy sił przyrodzonych ulegną nauce. A w tym kierunku idą zbiorowe wysiłki ludzi nauki wszystkich narodów cywilizowanych.

Nasza jednak pocziwa i łagodna przyroda ładu europejskiego nie nastęrcza takich potworności, nad którymi duch ludzki i technika ludzka zapanować nie mogłaby.

Przypatrzmy się, jakie są u nas powody pożarów? Na pozór różnorakie. Ale możnaby je ująć w cztery kategorie:

1) Nieostrożne obchodzenie się z ogniem lub materiałami palnymi. (I dzieci i dorośli bywają tu winni).

2) Podłożenie ognia, a więc działanie zbrodnicze.

3) Klęska „żywiolowa”, a więc np. udar piorunowy, samazapalenie się niektórych materiałów.

4) Wadliwa instalacja, zła budowa komina — słowem usterki w przestrzeganiu ustawy budowlanej.

W artykule tym postaram się rozpatrzyć te okoliczności i udowodnić, że w każdym wypadku jest możliwość zapobieżenia i niedopuszczenia do tego, aby wybuchła katastrofa.

I jeszcze jedno mam na celu: wpoić w uświadomioną i czułą społecznie brać strażacką, że celem jej i powołaniem jest nie tylko ofiarne z narażeniem życia walczyć z żywiołem wtedy, gdy się on już rozhasał, lecz być nauczycielami, instruktorami swe-

го оточення завжди і wszędzie, by nie dopuścić do rozpętania się złych mocy.

Tu strażak jest zawsze na stanowisku. On w pierwszym rzędzie, stykając się ze społeczeństwem, w służbie i poza służbą powinien tłumaczyć, jak postępować należy, by do katastrofy nie doszło. Państwo, jako organizacja społeczna, czuwa, posiada cały szereg wypracowanych norm i przepisów zapobiegawczych. Organizacja państwowa wymaga jednak od Was, żołnierze ognia, pomocy, współdziałania.

Abyście godnie temu szczytnemu zadaniu sprostać mogli, powinniście te sprawy sami znać doskonale i przemyśleć.

I niechże szeregowo brać strażacka nie zasłania się tem, że to są sprawy dotyczące tylko zwierzchnictwa, starszyny, a ona jest jedynie od technicznego wykonywania rozkazów, instrukcyj, okólników!...

Dziś duch demokracji przeniknął całą strukturę życia. Dziś wymaga się w wojsku od żołnierza nie tylko sprawności marszowej, czy strzeleckiej, dziś żołnierz musi być uzbrojonym i wyszkolonym człowiekiem myślącym — obywatelem. Tak samo i wy czynność swą przeciwpożarniczą spełniać powinniście nie podczas pożaru, ale i w czasie „pokoju”, t. j. zanim łuna rozgorze.

Zastanowić się wypada nad tem i poznać

to. Poznać naukowe i społeczne środki, zapobiegające ogniowi. Poznać zasady ustawy budowlanej, przepisy porządkowe, postanowienia Kodeksu Karnego. Poznać po to, aby w każdym środowisku, z którym się stykacie wyjaśniać i być współpracownikiem władz państwowych.

Na wstępie mówiłem o nieostrożnem obchodzeniu się z ogniem, jako znamieniem złego wychowania. Tu dużo dodać nie potrzebuje: dobra szkoła, a taką ona u nas być musi i będzie, ma za zadanie nie tylko uczyć, ale wychowywać, a więc urobić wychowanka tak, aby on źle nie czynił nie tylko umyślnie, ale mimowoli. Tu wasza pomoc i współdziałanie z nauczycielem sprowadza się do ogólnych obowiązków każdego dojrzałego obywatela. A tam, gdzie wychowanie będzie dobre, figlów i złośliwości z ogniem nie będzie.

Drugą sprawą jest poznanie tych środków, jakie nam już dała wiedza i technika dla poskromienia wybuchów sił przyrody.

A wreszcie ustawodawstwo budowlane i karne, zmierzające do poskromienia zwierzęcia w człowieku.

Sprawami temi zajmę się w ciągu dalszym tego artykułu.

(d. c. n.)

Jerzy Rojan

З нашого життя.

Велике та людне село Оржев. Лежить воно на лівому березі Усті, в тому місці, де допливає вона до Горині. Розлегли та гарні красвиди надгориньські оточують його від сходу й півночі. Від заходу захищає село ліс. Тріщать столітні дуби підчас бурі, далеко луною розноситься гуркіт грому й ця грізна музика потрясає білі чисті хатки, котрі розсипались попід лісом. Живуть в них люде досить веселої вдачі. Люблять вони гарно вбиратися, смачно попоїсти, но... й трошки попрацювати. Понад все люблять вони так звані „дні виплати”, до котрих привикли ще з колиски. До селянського лексикону впровадила цей вираз фабрика, котра існує в селі від кількох десятків літ. За часів „доброї кон'юктури” давала вона дуже гарні заробітки як місцевим так і позамісцевим селянам. Кожен тісно тримався свого куточка й не було того натурального відпливу, котрий запобігає карловатінню господарств. Грунт пісчаний, господарства дрібні, рільна культура низька. Дуже свіжі тут ще перекази про сохи та борони з дерев'яними зу-

бами. Від праці в полі одвикли, вона не задовольнює потреб, вона не дає готівки.

От прийшов час, коли фабрика не може дати роботи всім тим, котрі її шукають. Остались тільки спомини хто скільки заробляв, но... й хто скільки пропивав при нагоді та без нагоди. Забіраються селяни тісній до господарки. Під цей трудний час проводять комасацію ґрунтів. Перебудова наробила довгів. Запущені поля не родять хліба. Важкий передновок!

Здавалось-би, що при цих тяжких умовах існування, коли десятки родин сидить без хліба, не може бути гадки про якусь працю громадянську, про якесь самооподаткування на цілі культурально-освітні. А воно у нас виходить навпаки. Видно наші селяне не тратять надії, не вдаються в ту безкрайню резигнацію, котра погіршувала би тільки загальні труднощі.

Найшлось кілька осіб, котрі подають ініціативу громаді зробити коло села пристанок потягів, де проходить залізниця. Без довгих балачок збирають потрібні гроші, гур-

том, спільно, громадою зробили потрібні земляні роботи, котрі вимагала Дирекція і 15 березня ц. р. став перший потяг. З цілою сатисфакцією виходить молодь святкуючи до свого пристанку, щоби побачити хто приїхав, хто від'їжджає, як стає та рушає потяг. Дивуються тільки, чому то раніш не подумали про це.

Рух в селі побільшився, особливо весною та літом. Поширились ринки збуту продуктів господарських. До більшого міста (Рівне) 18 клм. Через пристанок здобуто велику ошадність на часі.

Друга важна справа, до котрої забираються селяне — це будова шкоди. Коли час був добрий, коли кожному господареві не трудно було викинути 10 — 20 залотих, то якось про це не думалось, якось це не здавалось таке пильне. Отож на зібранні 19-го червня ц.р., коли громадяне zostали поінформовані, що будинок шкільний не відповідає потребам школи, що влада шкільна має замір закрити науку з огляду на це, а Уряд гміни не може взяти цілком на себе будівлі нового, одноголосно ухвалюють приступити

до будови школи. Чути тільки одне: „треба нам школи й вона мусить у нас бути"! Є то між іншим виразний стосунок до теперішньої школи з її програмами й методами.

Не можна обійти мовчанкою й того, що зробила наша молодь (хлопці та дівчата), котрі належать до Охотничої Пожарної Сторожі. Майже гектарову поверхню з'орали, скопали, вирівняли й утрамбували собі під пляц до гри, забави і спортових виправ. Великої сили, тисячі рук та розумного кермування треба було до цієї праці.

Дивно стає, коли подумаєш, що наш селянин, такий непоказний у своїй масі й часто недоїдаючий, потрапить виявити такий засіб духової та фізичної енергії в громадянській праці. Добрий та багатий цей ґрунт потребує тільки розумних сіячів та зерна достосованого до умов кліматичних.

Громадянство наше починає розуміти свою ролю в державі, починає чинно устосунковуватися до державних питань. Тут, в цьому розумному та чинному стосунку до громадянських та державних справ і криється наше світле будуче.

Місцевий.

Kasa Strażacka.

Istniejąca przy Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych „Kasa Strażacka” ma na celu niesienie pomocy strażakom, którzy wskutek nieszczęśliwego wypadku przy pełnieniu obowiązków strażackich utracą na krótszy lub dłuższy czas zdolność do pracy, względnie staną się stałymi inwalidami lub też utracą życie.

„Kasa Strażacka” wypłaca w czasie takiej niezdolności do pracy zasiłkiienne, a przy stałym inwalidztwie lub śmierci przyznaje jednorazowe odprawy sięgające kilku tysięcy złotych.

Strażacy wpłacają do „Kasy Strażackiej” po 50 groszy rocznie, ale kwoty zebrane tą drogą nie wystarczają na wypłacenie wszystkich świadczeń Kasy, resztę dopłaca Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, chcąc tą drogą ulżyć niedoli tych, którzy z narażeniem

życia i zdrowia niosą pomoc bliźniemu w chwili klęski ogniowej. I tak np. w r. 1931 „Kasa Strażacka” miała ze składek strażaków tylko 35.630,— zł., a wypłaciła 61.730,— zł.

W interesie samych Straży leży, ubezpieczyć swoich czynnych członków w „Kasie Strażackiej”, bo tylko tym sposobem mogą im zabezpieczyć pomoc na wypadek jakiegoś nieszczęścia. Narażeni na utratę zdrowia i życia strażacy muszą dopilnować, aby Zarządy Straży w porę zgłosiły przystąpienie do „Kasy Strażackiej”, bo po wypadku, po okaleczeniu lub poparzeniu — będzie zapóźno!

Z terenu Województwa Wołyńskiego zgłoszono w r. b. do „Kasy Strażackiej” tylko 70 straży, co wskazuje na to, że jeszcze bardzo wiele straży lekceważy sobie obowiązki opieki nad swoimi członkami.

Kąpiel.

Gorąco, słońce praży, chłodna woda rzeki jakby żywym słowem zapraszała: „Chodź, wykąp się.” Pyszna to rzecz obmyć się z potu, nie żałować mydła, które rozpuści tłuszcz i brud zebrany na skórze. Człowiek sam się dziwi, czemu mu tak rzeźko po porządnym umyciu się, a to cała skóra jego oddycha. Bo może nie wszystkim wiadomo, że nie tylko nosem i ustami człowiek zdobywa potrzebny mu zapas paliwa i oddaje produkt rozkładu—dwutlenek węgla. Żeby człowieka pomalować olejno od nosa do pięt—toby się po paru godzinach udusił. Od brudu wprawdzie się nie udusi, ale jego organizm gorzej pracuje i prędzej się męczy. Zwłaszcza w lecie, gdy pot i kurz zbierają się na skórze w grube pokłady, samo zdrowie wymaga porządnego wymycia się, jak to mówią od stóp do głów. Najprzyjemniej takie mycie robić nad rzeką, czy stawem, bo potem oplucze się człek przez zanurzenie w wodzie, ale także i koło studni, albo i nad wiadrem można się wyszorować tak, jak potrzeba.

Mycie się powinna poprzedzać kąpiel. Kąpiel, zwłaszcza, gdy kto umie pływać to wielka i bardzo zdrowa przyjemność, o ile ktoś jej nie nadużywa i nie robi głupstw. Głupstwem jest wchodzenie do rzeki czy stawu zaraz po jedzeniu, albo też z pracy. Będąc zgrzanym łatwo o kurcz i najlepszy pływak idzie na dno. Mówi się wtedy, że to woda zdradliwa,—a to głupiec sobie i rodzinie krzywdę robi. Przecież zagrzanego biegiem konia nikt do pływania nie pędzi, a chłop zleje się potem przy koszeniu i prosto, buch do zimnej wody. Albo też nie zbadawszy dna skacze na łeb z wysokiego brzegu, bo on „umie nurkować”. Niedawno tak się chłopak w lkwie utopił. Od zeszłego roku rzeka zmieniła koryto i tam gdzie była głębina tam wymyło stare karpy—chłopak skoczył głową się opień wyrznął—no i nie wypląnął więcej.

Kto nie umie pływać powinien kąpać się na

płytkiej wodzie zupełnie, albo prosić pływaków o zbadanie dna i wytyczenie miejsc. Ikwia, Horyń i Styr są bardzo zdradliwe, bo mają dna pełne jam, to też trzeba zachować wszystkie środki ostrożności.

Umiejętność pływania zawsze każdemu i każdej się przyda, tam więc, gdzie jest już jakiś dobry pływak powinno się organizować kursy pływania. Można i samemu wedle podręcznika przerobić w pierw na piasku ruchy, a potem w wodzie, tylko bezwarunkowo w miejscu już zbadanem o równym dnie. (Krótki podręcznik pływania przez A. Zaleskiego. Warszawa Księgarnia wojskowa. Nowy Świat 69.)

Jeżeli się kąpie większe towarzystwo, jeden winien pozostać na brzegu i uważać, czy kogoś nagle kurcz nie chwytą, czy nie słabnie przy pływaniu i natychmiast, przy zauważonem niebezpieczeństwie podnieść gwałt. Dobrzy pływacy powinni przerabiać ratowanie tonących. Każdy z kąpiących powinien umieć robić sztuczne oddychanie. Pamiętajcie, że pierwsza to rzecz przy wyciąganiu topielca zrobić sztuczny oddech przez odpowiednie podnoszenie rąk do góry i na dół. Pracę taką trzeba bez przerwy prowadzić godzinę. Byłam przy wypadku, gdy osądzony już na trupa nieboszczyk w 55-tej minucie złapał powietrze, a potem jeszcze przez pół godziny trzeba go było gimnastykować nim do siebie przyszedł. Pewnie w biblioteczkach macie podręcznik „Pomocy w nagłych wypadkach”—przeróbcie sobie tam to sztuczne oddychanie. Życzę wszystkim, by z kąpeli i pływania mieli tylko samą przyjemność—ale strzeżonego Pan Bóg strzeże—i obowiązkiem naszym zwłaszcza ludzi zorganizowanych jest być gotowym do pomocy bliźnim—i to gotowym z całym zapasem wiedzy i umiejętności, a nie bezużytecznego współczucia.

Z. K.

Szaleństwa niemieckie.

Po całej Polsce przeszła fala oburzenia i protestów z powodu knowań Niemców przeciwko dostępowi naszemu do morza. Istotnie sprawa morza dla nas to sprawa życia. Morze własne, port własny, własne okręty—to nasze drogi do oddychania, nasze płuca. Kto kusi się, by nas od morza odciąć—ten zamierza

nas prosto udusić. Handlowo możemy tylko wtedy być silni, jeżeli mamy wolną, nieskrępowaną drogę morską. A to jest wszak dobrobyt wszystkich obywateli; wszyscy się więc bezpośrednio zainteresowani względami ekonomicznymi. Możemy być jednak spokojni i na szczęście mamy silny rząd, który

potrafi w niwecz obrócić te wrogie zamiary. Przez usta p. Ministra Zaleskiego wypowiedział rząd słowa krótkie a stanowcze, skierowane do całego świata: „o jakichkolwiek rewizjach naszych granic nawet rozmowy z nami być nie może. Jesteśmy bardzo pokojowi, ale to jest jedyna sprawa, która całe Państwo w obronie swego bytu postawi na stopie wojennej”.

Niechże Niemcy i Gdańszczanie dadzą sobie wytłumaczyć, że na nic ich intrygi i podejścia, a gróźb się nie boimy, bo cała Polska, wszyscy jej obywatele, staną jak mur przy swym rządzie. Niech nie sieją wiatru, bo zbiorą burzę.

Energicznie protestował cały Wołyń i zawałał głośno na wiecach protestacyjnych, że kresy wschodnie czuwają i rozumieją wszystko, co się na zachodnich dzieje.

Na protestach nie powinno się jednak skończyć. Musimy działać. A działanie to wyrazi się w następującem:

1) Ani za grosz jeden nie kupimy żadnego drobiazgu, rzeczy nawet potrzebnej, która pochodzi z Gdańska lub Niemiec. Dla wrogów mamy jedynie broń w ich stronę najeżoną i gotową w każdej chwili do odparcia prowokacji. Poprawne sąsiedzkie stosunki są naszym ideałem, ale tylko z sąsiadami, a nie z bandą podpalaczy światowych.

2) Chcemy pokoju i wierzymy, że zdrowy rozsądek zwycięży i pokój będzie utrzymany.

Musimy być jednak gotowi do odparcia napści i dlatego pomnożymy szeregi Przysposobienia Wojskowego, wstępując do Strzelca, pomagając Lidze Obrony Powietrznej i Lidze Morskiej.

Na czele rządu niemieckiego stoi obecnie niejaki von Papen, który w czasie wojny był ordynarnym dywersantem, podpalaczem, który się zajmował w Ameryce wysadzaniem fabryk, torów kolejowych, słowem robotą bandycką.

Rej wodzi w Niemczech niejaki Hitler, austriacki ciura z czasów wojny, wielki zato krzykacz, co się odgraża, że cały świat zniemczy albo zniszczy.

Teraz już cały świat może Niemców poznać. Jaki pan, taki kram. Chyba, że sami rozsądniejsi Niemcy zrobią porządek z tymi prowokatorami. A rzeczywiście kotłuje się w tem wężowisku: Niemcy południowi, jak Bawarzy, wyrzekają się kompani północnych Prusaków, a komuniści żrą się z hitlerowcami, jak psy. Wciąż padają trupy z obu stron. Chyba znajdą się wśród Niemców ludzie rozsądni i uczciwi, którzy potrafią przepędzić zbrodniczych obłąkańców i urządzić państwo niemieckie po ludzku, t. j. tak aby sąsiadów nie zaczepiało, samo żyło i rozwijało się, ale i innym dało żyć spokojnie.

Niechże prowokatorzy niemieccy wiedzą, że my cudzego nie chcemy, ale swego nie damy!

K O M U N I K A T Y.

Żeńskie drużyny samarytańsko-pożarnicze.

Żeńskie drużyny samarytańsko-pożarnicze zaczynają coraz bardziej rozwijać się na terenie Wołynia. W wielu miejscowościach powstają nowe drużyny, które z całym zapałem chcą zabrać się do pracy. Przeszkodą w tem największą jest brak wyszkolonych komendantek, któreby pracy tej nadały kierunek i poprowadziły ją. To też palącą kwestją jest organizowanie 10-dniowych kursów dla kandydatek na komendantki oddziałów.

Przed tem jeszcze należy sobie zdać sprawę, na czem praca drużyn żeńskich ma polegać, w jaki sposób będą pomocne męskim oddziałom i jak się trzeba do tego przygotować.

Drużyny żeńskie nie będą prowadziły samodzielnie walki z pożarem. Odpowiednio wyszkolona i podzielona na sekcje drużyna zajmie się wszystkimi pracami, ułatwiającami samą akcją bojową strażakom. A więc służba porządkowa, ratownicza, wywiad wodny i t. p.

Sekcja porządkowa zajmie się utrzymaniem porządku, usuwaniem z miejsca pożaru ludzi, którzyby może chcieli nieść pomoc, ale przez swoją nieumiejętność tylko przeszkadzają, organizowaniem w razie potrzeby łańcucha wodnego, sekcja ta otoczy opieką ludzi dotkniętych klęską, zajmie się dziećmi, umieści je w bezpiecznym miejscu, dopilnuje inwentarza wyrotowanego z ognia, sprzętu domowego i rolniczego. Sekcja ratownicza zajmie się niesieniem pomocy samarytańskiej w razie wypadku okaleczenia lub poparzenia. A wywiad wodny obowiązany będzie do wyszukiwania zbiorników wody, tak, żeby gdy jeden się wyczerpie, natychmiast można było przesunąć sikawkę do następnego i stamtąd czerpać wodę.

Jak się trzeba przygotować do tego?

Otóż w drużynach żeńskich samarytańsko-pożarniczych wszystkie członkinie przerabiały program nakreślony przez Główny Związek Straży Pożarnych. Program ten jest dość

obszerny i przewidziany na dwa lata szkolenia, jeżeli zbiórki będą się odbywały przynajmniej raz w dwa tygodnie po 2—3 god. każda.

Zarządy Straży Pożarnych powinny zrozumieć, że tworzenie drużyn samarytańsko-pożarniczych jest konieczne dla ułatwienia pracy strażom w czasie walki z pożarem, powinny zainteresować się bliżej tą sprawą, zwrócić się do Naczelnictw Okręgowych o programy i regulaminy dla żeńskich oddziałów i tworzyć je na swoim terenie.

Instrukcje o organizacji wyszkolenia straży.

Komunikujemy Sz. Druhóm, że na posiedzeniu 30 maja b. r. Rada Naczelna Głównego Związku Straży Pożarnych R. P. zatwierdziła „Instrukcję o organizacji wyszkolenia Straży Pożarnych”.

Jedon egzemplarz wymienionej instrukcji został przesłany wszystkim Strażom do wiadomości i zastosowania jako obowiązującej od daty uchwalenia. Temsamem unieważniamy wszystkie dotychczas obowiązujące regulaminy, instrukcje oraz programy dotyczące wyszkolenia w zakresie od szeregowego do Naczelnika Straży włącznie.

W celu łatwiejszego wprowadzenia omawianej instrukcji, podajemy do wiadomości przepisy wykonawcze, jako obowiązujące do 31.XII-1932 r.

Na wstępie zaznaczamy, iż przepisy o wyszkoleniu zawarte w powyższej instrukcji nie różnią się w zasadzie od dotychczas obowiązujących przepisów wyszkolenia. Są one jedynie usystematyzowanie mwyszkolenia, które w Strażach i na kursach 3, 5, 8 i 14-to dniowych już dawno praktykowały się oraz zdążają do ułatwienia i uregulowania dotychczas prowadzonego wyszkolenia według jednakowych metod.

Zważywszy na pewne różnicę istniejące w sposobie prowadzenia wyszkolenia (kursów) w różnych Związkach Wojewódzkich i Okręgowych, metody wprowadzenia powyższej instrukcji w życie nie podajemy, pozostawiając to inicjatywie Sz. Druhów wg. wytycznych podanych poniżej.

Zaznaczamy, iż wprowadzenie niniejszych przepisów winno być takie, aby dotychczasowe wyszkolenie na tem nie ucierpiało oraz nie zniechęciło członków Straży do ciągłej pracy nad sobą.

Dlatego też wszelkie dotychczas przepro-

wadzone kursy (podoficerskie) 3, 5, 6, 7-mio dniowe oraz uzupełniające do nich, należy w zasadzie uważać jako II-gi stopień wyszkolenia, zaś wszelkie inne kursy ponad 7-mio dniowe i do nich uzupełniające (oficerskie) z wyjątkiem kursów instruktorskich, uważać w zasadzie jako III-ci stopień wyszkolenia podstawowego (w zakresie mł. ofic.). Druhowie, którzy powyższe studia ukończyli z wynikiem najmniej dostatecznym, a są obecnie w czynnej służbie pożarniczej, mogą być zaliczeni do odpowiedniego stopnia, bez przejścia powtórnie specjalnego kursu, jednak po zdaniu egzaminu jako eksterni ze wszystkich przedmiotów przed specjalną Komisją Egzaminacyjną, powoływaną przez władze przewidziane w Instrukcji o wyszkoleniu.

Ażeby ułatwić eksternistom składanie egzaminów, można w okresie przejściowym przeprowadzać przeszkolenie uzupełniające 3-5 dniowe. Program przeszkolenia, ilość godzin na poszczególne przedmioty — mogą ustalać Związki Wojewódzkie na zasadzie obecnie obowiązujących programów stopnia I, II, III-go.

Należy jednak mieć na uwadze, aby uczestnicy przeszkolenia byli należycie przygotowani do egzaminów oraz ażeby mieli świadectwa z odbytych uprzednio kursów 5, 7, 10, 14-to dniowych w-g programów dotychas obowiązujących.

Równoległe z pracami nad przeprowadzeniem egzaminów dla eksternów, ażeby nie zmarnować uprzednio włożonej w kurs pracy, prosimy Druhów o przystąpienie do systematycznego wyszkolenia według zasad ujętych w instrukcji, rozpoczynając prace wyszkoleniowe od stopnia I-go (w strażach) aby zapewnić sobie kandydatów do szkolenia w dalszych stopniach.

Jednocześnie komunikujemy, iż wraz z instrukcją o organizacji wyszkolenia Straży Pożarnych zostały wydane programy wyszkolenia podstawowego od stopnia I-go do V-go oraz niektóre regulaminy. Brakujące programy będą wydane w miarę opracowania tychże.

Również wkrótce zostaną wydane odznaki wyszkolenia wszystkich stopni oraz blankiety na świadectwa.

Celem tego jest ujednoczenie systemu wyszkolenia i podniesienia poziomu fachowego wszystkich jednostek organizacyjnych pod względem organizacyjno-administracyjnym, bojowym i technicznym.

KRONIKA STRAŻACKA.

Z POW. RÓWIEŃSKIEGO.

W kwietniu r.b. odbyło się Walne Zgromadzenie członków O. S. P. w Orzewie, która przejawia bardzo żywą działalność.

Zagaił i przewodniczył Zgromadzeniu D-h Prezes Witold Gruss. Druh Prezes zapoznał obecnych z zadaniem i działalnością Straży.

Skład Korpusu Straży przedstawia się następująco: członków czynnych Straż liczy 85, członkiń drużyny żeńskiej—samarytańsko-pożarniczej 24. Razem 109 członków.

Z powyższej liczby 22 członków ćwiczy P. W. i W. F.

W roku sprawozdawczym Straż brała czynny udział: 1) w gaszeniu 4 pożarów, 2) w uroczystości obchodu Imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego, 3) w obchodzie święta Narodowego w dn. 3 maja, 4) w zjeździe rejonowym i zawodach Straży w m. Klewań, 5) w zjeździe i zawodach międzyokręgowych Straży w Równem, 6) w obchodzie 600-lecia bitwy pod Płowcami w Orzewie, 7) w obchodzie XIII lecia Niepodległości Polski i 5 rocznicę istnienia straży w Orzewie. Na zawodach rejonowych straż zdobyła II miejsce, na zawodach okręgowych i międzyokręgowych I miejsce i otrzymała dyplom i 200 złotych nagrody.

W ciągu roku Korpus Straży przeszedł następujące przeszkolenie: 1) Z musztry formalnej: zbiórki w rozmaitych szykach, odliczanie, zwroty w miejscu i marszu, formowanie czwórek w miejscu i marszu, marsz równym krokiem, zmiana szyku w marszu, zatrzymanie i rozejście się, występowanie i meldowanie.

2) Z ćwiczeń z narzędziami: teoretyczne i praktyczne sprawianie drabiny Szczerbowskiego wszelkimi sposobami, sprawianie hakówki i wspinanie się do 3 piętra, ćwiczenia z drabinami lekką i ciężką, z bosakiem ciężkim i lekkim, opuszczanie się po linie z III piętra, sprawianie linii wężowej, sikawki i łańcucha wodnego. Teoretycznie: obowiązki wężowego, wylotowego, zmiana stanowiska sikawki w czasie pożaru i powrót z pożaru.

Drużyna żeńska Pożarniczo-Samarytańska przeszła przeszkolenie z zakresu: 1) musztry formalnej: zbiórki w szeregu, dwuszeregu, rzędzie i dwurzędzie, baczność, spocznij, w prawo i lewo patrz, marsz w miejscu i równym krokiem, otrąbiono, śpiew w marszu, zatrzymywanie i rozejście się, odliczanie, tworzenie czwórek i dwuszeregu, występowanie i meldowanie się.

2) Z zakresu ćwiczeń strażackich: sprawa-

wianie i składanie sikawki na jeden prąd i łańcuch wodny, teoretyczne pojęcie o sprzętach pożarniczych i ich przeznaczeniu, podział sprzętu na poszczególne grupy, poznanie sprzętu: tłumiącego, burzącego, pomocniczego i ratowniczego.

3) Z higieny: choroby zakaźne i przestrzeganie ich, jak każdy winien zachować się podczas pracy i w domu, pożywienie: jak i co trzeba jeść aby być zdrowym, co człowiekowi daje czystość i jak ją trzeba utrzymywać.

Oddział P. W. i W. F. przeszedł następujące przeszkolenie: 1) z musztry formalnej: zbiórka w dwuszeregu, w szeregu, w rzędzie i w dwurzędzie, baczność, spocznij, równanie i odliczanie, formowanie czwórek w dwuszeregu w marszu, zwroty i zmianę szyku w marszu, na ramię broń, do nogi broń, prezentuj broń, występowanie i meldowanie się, zatrzymanie się i w kozły broń oraz rozejście się; 2) z wyszkolenia bojowego: zaciąganie placówek, podsuwanie się drużyny w marszu ubezpieczonym, drużyna w natarciu, współdziałanie 2 strzelców w natarciu, rozsypywanie się drużyny, obowiązki czujki i zachowanie się czujki wobec nieprzyjaciela, orientacja strzelca w terenie podczas walki; 3) wyszkolenie strzeleckie, 4) granadżerkę, 5) szermierkę, 6) gazownawstwo, 7) naukę o broni, 8) wychowanie fizyczne, 9) strzelanie bojowe, 10) koncentracja oddziałów.

Czterech członków P.W. i W.F. ukończyło w Równem kurs II stopnia. O wysokim poziomie wyszkoleniowym drużyny P.W. i W.F. w Orzewie świadczy fakt zainteresowania się drużyną Inspektora z D. O. K. Lublin, który przeprowadził inspekcję.

Sprawozdanie Kasowe wykazuje po stronie przychodu: Saldo z roku ubiegłego zł. 433,79 zaś wpływ zł. 1300,39. Razem przychodowa strona wykazuje zł. 1734,18.

Składek członkowskich straży uzyskała	zł. 272,23
Subwencje od gminy	„ 50,—
Od P.Z.U.W. zasiłki kuracyjne	„ 40,—
Od gry orkiestry na zabawach	„ 125,—
Z wycierania kominów	„ 33,—
Dobrowolne ofiary członków straży na:	
Dar Narodowy, Macierz Szkolną	
Tydzień L. O. P. P., na Fundusz	
walki z berobociem — Razem	zł. 402,76
Ze sprzedaży biletów na loterię Nasz	
Dom w Warszawie	„ 25,—
Z zabaw i imprez	„ 101,55
Ze sprzedaży zdjęć fotograficznych	„ 23,35
Nagrody z zawodów	„ 200,—
Składki na bibliotekę	„ 27,50

R a z e m . . . zł. 1300,39

Z POW. SARNEŃSKIEGO.

Nasza miescina pod wzgledem obrony przeciwpozarowej stoi niebardzo wysoko. Brak odpowiednich sil fachowych i poswiecajacych sie pracy bezinteresownej odbil sie ujemnie na calokształacie pracy i Straż pożarną tut. ciężko bylo dzwignac na poziom właściwy.

Z początkiem roku bieżącego do Dąbrowicy chyba sam Pan Bóg zaczął zsyłać ludzi potrzebnych dla nas.

Rozpoczęły się obecnie energiczne poszukiwania źródeł dochodowych i nie napróżno. Straż wkrótce ma otrzymać w drodze poważniejszej subwencji motopompę nowszą.

To już kolosalny plus dla Dąbrowicy. Drużyna strażacka przechodzi obecnie kompletne przeszkolenie tak pożarnicze, jak i obrony przeciwgazowej. Odczuwa się brak sprzętu przeciwgazowego. Zaczęła się praca przy wskrzeszeniu orkiestry strażackiej i niespełna w 3 tygodnie orkiestra nasza podołała wystąpić na uroczystości 3 Maja.

Poważniejszą pracą za ten czas może straż nasza wykazać się akcją ratowania mostów podczas powodzi na Horyniu.

Strażacy nasi napracowali się bez przerwy we dnie i w nocy — bronili dzielnie mostu i to długości 476 mtr. Mosty zostały utrzymane. Pomoc okazali też żołnierze pionierzy, rozsadzając krę materiałem wybuchowym. A zaraz po mostach wybuchł pożar na Zarzeczcu obok tartaku „Dąbrolas”. Drużyna choć i zmordowana ciężką pracą przy mostach pośpieszyła na ratunek i pożar został zlikwidowany pomyślnie.

Bez hałasu, cicho, każdy przy zgóry określonej czynności, rażno i wytrwale gasili ogień.

Należy ufać że praca i nadal pójdzie w kierunku właściwym przy energii zarządu.

Z POW. DUBIEŃSKIEGO.

Naczelnictwo I-go Okręgu Związku Straży Pożarnych Województwa Wołyńskiego, zawiadzającą p. Staroście Powiatowemu, przy pomocy finansowej Wydziału Powiatowego w Dubnie, zorganizowało 5-cio dniowy kurs w czasie od 3-VI r. b. do 7-VI włącznie r. b. Kurs liczył 29-ciu uczestników.

Wyszkolenie na kursie było ściśle dostosowane do programu wyszkolenia Głównego Związku. Kursiści byli skoszarowani i zaprowiantowani.

Wykładowcami na kursie byli: Inspektor Pożarniczy p. Jerzy Trzeszewski, Komendant P. W. kpt. Szczyński, Instruktor pożarniczy p. Furmanik, Referent O. P. Gaz. Zw. Woj. p. Terlecki i instruktor p. J. Drozdowski.

Egzamin odbył się dnia 7-VI r. b. pod przewodnictwem p. Starosty Powiatowego, w obecności Prezesa Zarządu Związku Wojewódzkiego p. S. Krasińskiego. Poza wykładowcami Komisję Egzaminacyjną stanowili przedstawiciele L. O. P. P. p. St. Karpiński i zastępca Naczelnika I Okręgu p. Ed. Małasiewicz. Po egzaminie odbyły się ćwiczenia pokazowe drużyn odkażających na boisku P.W. a wspólna fotografia zakończyła pracę.

Kurs ukończyło z wynikiem b. dobrym 2, dobrym 8, dostatecznym 14.

Z POW. HOROCHOWSKIEGO.

W dniu 26 maja r. b. o godz. 0 min. 12 wybuchł pożar w byłej piekarni nieczynnej od dwóch miesięcy, należącej do Rajcha Chawima. Przyczyna pożaru nie ustalona, jednakże jest pewność podpalenia i to z chęci otrzymania premii asekuracyjnej. Spłonął słomiany dach i krokwie. Straty wynoszą około 1200 złotych. Straż wyjechała do pożaru w 15 minut po alarmie. Przyczyna tak spóźnionego wyjazdu była w niedostarczeniu przez Magistrat m. Horochowa (pomimo złożonego zobowiązania) magistrackich koni, zatrudnionych w przedsiębiorstwie oczyszczania miasta, jak również spóźnionego dostarczenia koni przez mieszkańców, na których padła kolej konnych dyżurów, ponieważ konie pasły się na pastwisku, oraz z powodu tego, że Magistrat wypożyczając bezcki do polewania krzewów i kwiatów, nie odwozi ich na noc do remizy strażackiej, nie bacząc na interwencję.

Niestety w naszym mieście mamy moc niedociągnięć: sama Straż przechodzi wewnętrzne wstrząsy i tarcia. Brak ludzi dobrej woli, którzyby poparli czynnie i finansowo, tak potrzebną placówkę, jak straż pożarna. Brak nam doświadczonych strażaków lat średnich, jedynie nieletni młodzieńcy, jeszcze przed wojkiem, biorą na siebie obowiązek zaszczytny — bronienia mienia współobywateli przed klęską ognia. Jednakże słabe siły i niedostateczne doświadczenie przy najwyższym nawet poświęceniu, nie wiele mogą zdziałać. Brak zainteresowania się sprawami publicznymi, jak bezpieczeństwo obywateli na wypadek pożaru ze strony Magistratu, który od dwóch lat nie udziela żadnych dotacji na zakup, reperację i konserwację narzędzi pożarniczych. Niedostateczny sposób alarmowania z braku syreny alarmowej, jedynie jedna trąbka (bekadło), oraz dzwony kościelne i cerkiewne wzywają strażaków do stawienia się w potrzebie. Lecz dzwony wzywające parafjan w różnych godzinach w sprawach religijnych, nie zawsze mogą służyć prawdziwym sygnałem alarmowym.

ки Сільської Молоді Волині 29 червня ц. р. в Рівному. Не був він дуже числений, але дав багато цікавих спостережень, як для тих, котрі в них працюють, так і для тих, котрі цій праці приглядаються.

Між гостями бачимо п. Восводу, представників Шкільної Кураторії, п. Інспектора Шкільного, котрі своєю присутністю надали поваги обрадам, та підкреслили стосунок Уряду до цих праць. Веселі та сміючі обличчя нашої молоді гармонійно лицували до поважних виглядів осіб старших, а мальовничі народні строї дівчат доповнювали малюнок нашого фольклору волинського.

Відкрив з'їзд та повитав зібраних п. Понятовський — Візитатор Лицея кремянецького. Далі було виголошено справоздання з праць організаційних, фінансових та культурально-освітніх. Слухаючи цих справоздань, прислуховуючись цим числам, переносишся думкою до тих невидимих комірок нашого громадського життя, котрі, працюючи над собою, кують наше краще будуче. Комірок тих є багато, а кожна складається з більшого, чи меншого числа поодиноких одиниць. Од усього того віє силою, віє молодістю та надією. Слухаючи справ фінансових дивуєшся, що вся та праця відбувається в таких тісних рамках, в таких тяжких грошевих умовах.

В дискусіях над пляном праці на будуче

багато громадянських питань, зв'язаних з рухом сільської молоді, було порушено. Не соромилися виказати ті хиби, котрі далось зауважити в житті нашого молодого селянства. Звернено увагу на те, що не кожен член цієї великої родини почувається до певних обов'язків, котрі накладаються на нього. Не завжди на відповідньому поземі бачимо у членів організаційну справність. Занедбуються часто речі, котрі загамовують біг цілої праці.

Певні недотягнення бачуться і в частім огляданню на щось та на когось. Треба надіятись на власні сили та підіймати власну ініціативу. В промовах підкреслювано й те, що брак згоди між молоддю різних народностей стримують працю. Сама молодь на місцях мусить подбати про те, щоби кожен один контролював свій особистий стосунок до другого, що ніякі розпорядження зверху цьому не допоможуть.

Не бракувало в промовах, як то звичайно буває, й моментів веселих. Взагалі обради відбулися в погідному настрої. Не було тих нарікань на кризу та на важкі обставини теперішнього життя.

З'їзд закінчився веселою вечіркою, де своя гурткова (з Шубкова) оркестра заграла кілька гарних кавалків до танців, а хор відспівав низку пісень як польських так і українських.

Присутний.

KRONIKA ORGANIZACYJNA

Ze zjazdu K.M.W. pow. łuckiego.

W dniu 22 maja b.r. odbył się w Łucku, w sali szkoły powszechnej imienia Król. Jadwigi, Zjazd delegatów Kół Młodzieży Wiejskiej z powiatu łuckiego.

Na Zjazd przybyło 21 delegatów i 100 gości z Kół — kilku przedstawicieli władz i działaczy społecznych, zainteresowanych sprawami młodzieży. Odbywający się w tym samym czasie Zjazd W. T. O. K. R. spowodował, że nie wszyscy z zaproszonych osób i władz przybyć mogli. Pomimo to obrady Zjazdu przedstawiały się dobrze, nastrój był pogodny i ożywny, znać zainteresowanie młodzieży własnymi sprawami.

Po otwarciu Zjazdu przez prezesa kol. Smolucha i powitaniu przedstawicieli, głos zabrała pani A. Byszewska, przedstawicielka

Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej djecezji Łuckiej, życząc owocnych obrad i dobrych wyników w pracy, podkreślając szczególnie przychylne ustosunkowanie się do Kół Mł. Wiejsk.. Imieniem władz szkolnych witał Zjazd p. Insp. szkolny Gierowski. Podnosząc wartość pracy wychowawczej K. M. W., p. Inspektor zachęcał młodzież do dalszej wytrwałej pracy nad sobą i zazначzył, że nauczycielstwo będzie z zorganizowaną młodzieżą współpracować, czyniąc starania, by młodzież po opuszczeniu szkoły wstępowała do K. M. W., celem dalszego kształcania się i wychowania się w życiu organizacyjnym.

Naszą Centralę — W. Z. M. W. — reprezentowali: kol. Suszyńska i kol. Łoś. Urząd Wojewódzki — p. inż. Okolski, Sejmik Powiatowy — p. inż. Batalin, oświatę pozaszkolną — p. Maniak. Przewodniczył Zjazdowi kol. Смо-

luch, a sekretarzowali kol. Omulecki i Reszka, zastępował instr. Bieniek.

Sprawozdanie z działalności za 1931 rok zostało sporządzone na podstawie sprawozdań Kół. Na ogólną ilość 30 Kół — sprawozdania nadeszło 24 — tylko 6 Kół obowiązku organizacyjnego nie wypełniły.

Ze sprawozdania wynika, że prace kulturalno-oświatowe stały na pierwszym miejscu, rolnicze na drugim, słabo zaś rozwija się wychowanie fizyczne. Pomimo kryzysu gospodarczego, czytelnictwo wzrasta. Za wspólne pieniądze Koła prenumerowały 49 różnych pism, w tem 25 egz. „Młodej Wsi”. Zatem w K.M.W. przypada 1 egz. pisma na 10 członków.

W porównaniu z organizacjami innych krajów jesteśmy daleko w tyle pod tym względem, gdyż tam jeden egzemplarz przypada na dwóch członków. Należy zwrócić szczególną uwagę na to, że zamało prenumerujemy własnego pisma „Młodej Wsi”, gdyż w stosunku do ilości członków w K. M. W. pow. łuckiego powinno być przynajmniej drugie tyle, t. j. 50 egz. Zarządy poszczególnych Kół, jak i Instruktorat Powiatowy, powinny poczynić starania, aby 1 egz. przypadał na 5 członków. Wzrosnie wówczas parokrotnie prenumerata, którą stale wpłacać się powinno, a pismo oparte na własnych dochodach częściej i stalej wychodzić będzie niż dziś, na co sami na Zjeździe skarżyliśmy się. Pomyślmy więc, czy w dzisiejszych niedomaganiach pisma nie winas samych?

Biblioteki słabo się poszerzają, natomiast czytelnictwo książek z innych bibliotek znacznie się podniosło. Pomimo to, zdaniem delegatów, wieś cierpi dziś na głód książek. Wybija się znacznie na czoło ilość wygłoszonych odczytów, referatów i pogadarek przez samych członków, bo aż 86. To dowodzi, że młodzież kształci swój umysł i interesuje się szerzej zagadnieniami związanymi z życiem i pracą wsi i ludu.

Przysposobienie rolnicze — konkursy rolnicze maleją. Kryzys i niskie ceny na produkty rolne sprawiły, że rolnik nie widzi opłacalności w intensywniej gospodarce, co w znacznym stopniu podziało na młodzież i obniżyło poziom konkursów rolniczych. Dowiadujemy się dalej, że z Kół tylko jeden członek wyjechał do szkoły rolniczej w roku sprawozdawczym. Smutny to objaw, ale rzeczywistość dnia dzisiejszego na to również wpłynęła.

W dyskusji nad sprawozdaniem i planem pracy zabierali głos: inż. Okolski, kol. Osuchowski, Jakubowski, Łysek, Kamiński, Oźga, Suszyńska, Reszka i Gzik.

Następnie z 11 Kół M.W. delegaci złożyli uzupełniające sprawozdania. Budżet Instruktoratu w sumie 180 zł. przyjęto bez zmian. In-

struktora nadal utrzymywać będzie Sejmik pow. łuckiego. Referat kol. Maniaka, ujęty głęboko, a oparty na ideałach dobra i sprawiedliwości powszechnej wytknął nam drogi i cele na przyszłość w pracy Kół Mł. Wiejsk. Mówca został nagrodzony za to rzesistemi oklaskami.

Do Zarządu wybrani zostali: Cmoluch, Batalin, Kicman, Reszka, Osuchowski, Kowalczykówna, a na zastępców: Olszewski, Jakubowski i Pypno.

Wniosek kol. Łyska w sprawie urządzenia konkursu teatrów ludowych — uchwalono większością głosów. Wniosek kol. Reszki w sprawie przystąpienia Instruktoratu na członka Spółdz. Uniwersytetów Ludowych w Warszawie, ogniście przedyskutowany, upadł w głosowaniu, gdyż taki Uniwersytet powstanie na Wołyniu. Na tem pierwsza część Zebrania została zakończona.

Podczas wieczornicy, zespół teatralny K. M. W. z Andrzejówki, odegrał sztukę p. t. „Bartek Łatka”, a jedna z koleżanek na nutę krakowiaka przyśpiewywała naszym władzom i działaczom Związkowym docinki i żarty. Poza tem wystąpiła orkiestra smyczkowa z Nowych-Iwańcyc pod kierownictwem kol. Cmolucha, która w krótkim czasie nauki niezłe zrobiła wyniki.

Przy dźwiękach orkiestry dętej z Ulanik, młodzież ochoczo i wesoło tańczyła do północy.

P. Reszka.

Zakończenie konkursu dobrego czytania książki.

Z K. M. W. w Antonowcach pow. krzemienieckiego.

Dnia 31 stycznia 1932 r. odbyło się w naszym Kole zakończenie konkursu dobrego czytania książki.

Konkurs dobrego czytania książki prowadzimy już trzeci rok, do pracy tej wszyscy zgłaszamy się z wielką chęcią, bo ten konkurs pomaga nam dokładnie zrozumieć książkę, daje nam możliwość poznać i ocenić książkę i odnaleźć myśli autora.

Więc dlatego zawsze zapisujemy się wszyscy z wielką chęcią do konkursu dobrego czytania książki. W tym roku w konkursie brało udział piętnastu członków w trzech zespołach. W pierwszym zespole przerabiano książkę p. t. „Janko Muzykant”, w drugim zespole „Chata Wujka Toma”, w trzecim „Nad Niemnem” i powiatową „Quo vadis”.

W niedzielę t. j. 31 stycznia o 2-iej godz. popoł. zaczęli się schodzić koleżanki i koledzy razem z zaproszonymi gośćmi, wreszcie przybyła orkiestra Kołowa i poczęliśmy się zabawić. Tak nam czas zeszedł aż do 6-iej godz. wiecz. O 6-iej przyjechała komisja z Krze-

мієнца, która przeglądała notatki i wypytywała każdy zespół pokolei.

O godz. 8-ej przyjechał autem nasz pan Starosta z panią Starościna, witany marszem przez orkiestrę. Po przybyciu p. Starosty w dalszym ciągu przepytywano konkursowiczów i tak przeciągnęło się aż do 12-ej godz. w nocy. Po skończeniu, komisja, z przewodniczącą Koła naszą ukochaną p. Monastyrską, wyszła na paradę.

Po naradzie pani Monastyrska zaprosiła wszystkich uczestników konkursu i komisję na wspólną kolację, przygotowaną przez Koło. Podczas kolacji p. Starosta odczytał wynik konkursu.

Nagrodę otrzymali: z pierwszego zespołu kol. T. Polowy; z drugiego zespołu kol. W. Tyszczyk, na wyróżnienie zasłużył kol. F. Gryszyński; z trzeciego zespołu za książkę „Nad Niemnem” został nagrodzony kol. D. Skorupski, na wyróżnienie zasłużył kol. W. Witkowski; za książkę „Quo-vadis” nagrodzony został kol. T. Ostrowski, na wyróżnienie zasłużyła koleż. N. Mińkowska, poczem p. Starosta miał przemowę, w której zazaczył wydatną pracę naszego Koła.

Po kolacji zebraliśmy się wszyscy z p. Monastyrską i zaśpiewali kilka pieśni miejscowych. Następnie orkiestra odegrała dwa tańce bardzo umiłowane przez nas t. j. „Krakowiaka” i „Hopaka”, co się naszym szanownym gościom bardzo podobało. Następnie odjechał p. Starosta, odprowadzany przez orkiestrę. Jeszcze bawiliśmy się z pół godziny, poczem zegnaliśmy resztę komisji i rozeszliśmy się z wdzięcznością w sercu dla naszej wyższej władzy organizacyjnej.

Ostrowski Paweł.

З Г. С. М. в Горинці на Кремянеччині.

Придивившись до нашого сучасного життя, прочитуючи „Молоде Село” бачимо, що рух нашої сільської молоді поширюється не зважаючи на різні перешкоди, які натрапляються по дорозі.

Наш Гурток так само бореться з перешкодами, а все-таки невпинно йде до ліпшого будучого. Маємо вже чимало вихованців нашого Гуртка серед старшого громадянства, котрі з цілою свідомістю працюють над піднесенням свого рідного села згідно з ідеєю, яку заціпив в них Гурток. При своїй праці маємо велику поміч з боку старшого громадянства, котрі охоче приїжджають до нас з відчитами. Від січня ц. р. в Гуртку мали 14 відчитів в різних справах. На особну подяку заслуговує п. Шихульський, інж. з Вишневця, котрого не лякала ніяка завія ніяка негода. Високовартісні відчити

п.п. Рускової, Задружного, а останній п. Старостині Чарноцької про кооперацію, захоплював не тільки молодь, але і старших громадян.

Мріємо про Народний дім і надіємось, що він в недалекому будучому в нас стане. Треба тільки невпинно йти до наміченої мети.

Прикладом для інших можуть бути такі наші члени як Ваня Дробоцький, Демян та Коля Шевченко, Соловей, Криса, Ганя Зінчукова та Яня Олендзка. Зі старших виріжуються п. Дробноцький з родиною.

Гарні відносини молоді до школи як і школи до Гуртка — помагають при різних зібраннях, забавах, спільному читанню книжок і т. і. Все те дає велике задоволення як одним так і другим.

Конкурси доброго читання книжки дали нам чимало прикладів, що то можна зробити, коли людина схоче попрацювати над собою.

Придивляючись до того, що то дає праця освітова в організаціях — набираєшся віри й певности в ліпше будуче нашої Горинки, а також цілої держави з її громадянством.

Гуртянин.

З К.М.В. в кол. Дунаї пов. хорошовського.

Пише до нас кол. Piotr Kamieniecki o swojej doli i niedoli. Koło przez rok cały od założenia go odpoczywało, ale obecnie zaczyna się ruszać i być może jeszcze nie jedno starsze od siebie zakasuje, bo zazwyczaj młodym Kołom na chęci do pracy nie zbywa. Oby tak było.

W czasie Wielkanocy Koło wystawiło dwie sztuczki: „Szaleńcy” i „Spóźniony tancerz”. Za zebrane pieniądze zostaną zakupione książki do biblioteki kołowej. Członkowie będą więc mieli możność dalszego kształcenia swych umysłów, a potem będą mogli podjąć się dalszych, cięższych do wykonania prac.

W naszym związkowym współtworzeniu nowe Koło daje o sobie znać przez swą pracę. Witamy Was i przypominamy na tem miejscu, że zadaniem Związku Młodzieży Wiejskiej jest: „wspólną pracą nad sobą umysły rozświecać, dusze rozszerzać, wolę i ciało hartować, a organizując spółdzielczo wieś młodą — utrwalac podwaliny Państwa”.

BY UTRWALIĆ BYT PISMA

WPŁACAJEIE PRENUMERATE.

OGŁOSZENIE.

Unieważnia się niżej wyszczególnione zagubione książeczki oszczędnościowe, wydane przez Kom. Kasę Oszczędn. pow. Rówieńskiego.

Wykaz Nr. 8.

Nr. książeczki.	Data zgubienia	IMIĘ I NAZWISKO WKŁADCY	Data urodz.	MIEJSCE ZAMIESZKANIA	Data złożenia wkładu	STLDO WKŁADU	
						ZŁ.	GR.
1750	16/IX-31	Pawliszyn Michał syn Jakóba	58 lat	w. Mniszyn gm. Buhryń	20/III-28	24	67
1815	18/IX-31	Kisiel Prokop syn Wasyla	26 "	w. Kolodenka gm. Równe	21/III-28	12	29
3859	21/IX-31	Modest Koś syn Adolfa	35 "	os. Krechowicka gm. Tuczyn	22/VIII-28	47	91
4791	2/X-31	Berczuk Mikołaj syn Tymofieja	38 "	Majdan-Kozliński gm. Aleks.	2/IV-29	22	87
1539	2/X-31	Dudiuk Paweł syn Makieja	46 "	w. Horodyszcze gm. Aleks.	16/III-28	20	29
4637	15/X-31	Kochanowski Afanazy syn Jana	49 "	w. Niespodzianka III g. Tuczyn	24/I-29	57	96
6708	28/X-31	Sawczyk Borys syn Nauma	43 "	w. Hołyszów gm. Klewań	28/IV-31	10	—
4321	30/X-31	Mirenczuk Paweł syn Michała	44 "	w. Duliby gm. Majków	27/XII-28	23	27
5384	10/XI-31	Mielniczuk Jan syn Stefana	43 "	w. Szpanów gm. Równe	7/III-30	20	27
3236	12/XI-31	Grochowski Franciszek syn Kajetana	64 "	w. Antonówka gm. Tuczyn	12/V-28	35	64
5209	17/XI-31	Szczerbak Szymon syn Pantelajmona	42 "	w. Korzyś gm. Międzyrzec	18/VII-28	44	14
4794	19/XII-31	Kozłaj Jęfim syn Nikity	61 "	w. Szpanów gm. Równe	2/IV-29	17	07
5044	31/XII-31	Runowicz Jan syn Kazimierza	31 "	w. Basowy Kat gm. Równe	18/IV-29	11	34
609	2/II-32	Marczuk Ignat syn Marka	24 "	w. Tiutkiewicz gm. Równe	25/II-28	24	86
1054	2/II-32	Prorok Dawid syn Nikona	35 "	w. M. Omelana gm. Diatkiew.	7/III-28	24	74
206	3/III-32	Romanow Jan syn Kuprijana	56 "	w. Kornin gm. Równe	10/II-28	20	14
2432	18/III-32	Paszko Foka syn Fomy	44 "	w. Majków tejże gminy	29/III-28	13	21
433	23/III-32	Szparagowski Mikołaj syn Józefa	38 "	w. Trosteniec gm. Aleksandria	20/II-28	20	09
896	29/III-32	Trusz Wasyl syn Hordieja	22 "	w. W. Omelana gm. Diatkiew.	3/III-28	40	10
1418	1/IV-32	Belter Gustaw syn Krzysztofa	39 "	st. Lubomirka gm. Aleksandria	14/III-28	26	59

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI
POWIATU RÓWIEŃSKIEGO

III WIELKIE TARGI RÓWIEŃSKIE — 28.VIII-4.IX 1932 r.

SĄ NAJLEPSZĄ OKAZJĄ DO ZBYCIA PRODUKTÓW
ROLNYCH I MIEJSCEM, GDZIE ROLNICY UZYSKAJĄ
POTRZEBNE IM INFORMACJE GOSPODARCZE.
ROLNICY, ZGŁASZAJCIE SIĘ LICZNIE!

BIURO TARGÓW MIEŚCI SIĘ PRZY UL. PIŁSUDSKIEGO Nr. 7, TELEFON 375.

MŁODA WIEŚ

МОЛОДЕ СЕЛО

ORGAN WOŁYŃSKIEGO ZWIĄZKU
MŁODZIEŻY WIEJSKIEJ

ОРГАН ВОЛИНСЬКОГО СОЮЗУ
СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДИ

Adres Redakcji i Administracji:

Równe-Wołyńskie ul. Mickiewicza 57, skrz. poczt. 199.

Konto P.K.O. 80.935.

Pierwszym dniem Targów— Dzień Pracy i Młodzieży.

Młodzież nasza rozumie doskonale, że w trudnych pod względem gospodarczym chwilach okres Wielkich Targów Rówieńskich, jest okresem szczególnie ważnym, jest okresem samopomocy gospodarczej. Tego na szczęście w naszym środowisku uzasadniać nie trzeba — pokolenie tych, którzy idą, samo to rozumie i zapał swój młody użyje, by nierozumiejących uświadomić.

Komitet Targów zaszczytnie ocenił rolę młodych ze wsi wołyńskiej i im oddał głos w dniu otwarcia Targów, t. j. w niedzielę 28 sierpnia. Dniem pracy dzień ten nazwano.

Zbierzemy się tedy dn. 28 b. m. w Równem w szkole im. Sienkiewicza o godz. 10-ej, poczem przemarszujemy przez całe miasto na wzgórze Targów. W pochodzie tym ujrzy publiczność wyreżyserowane grupy dożynkowe

i inne, ilustrujące naszą pracę siewu i zbierania plonu. Dwugłos bratnich pieśni polskich i ukraińskich odda te zachwyty i nastroje, jakie od wieków duch wsi i pól w bliźniaczych narodach wykołysał.

Będą też grupy historyczne i obyczajowe obu narodów.

Plon zniśmiemy w postaci wianków Przedstawicielowi Państwa, który na ten dzień przybędzie.

Spożyjemy obiad, poczem zwiedzimy Targi. Za drobną opłatą wieczorem pójdziemy na przedstawienie do teatru.

Wstęp na Targi mamy bezpłatny.

Obecność nasza w tem wielkiem święcie gospodarczem niechże będzie tłumna!

Przybывajcie!

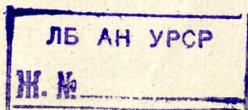
III WIELKIE TARGI RÓWIEŃSKIE

które odbędą się od 28.VII do 4.IX 1932 r.

są najlepszą okazją do zbycia produktów rolnych i miescem,
gdzie rolnicy uzyskają potrzebne im informacje gospodarcze.

ROLNICY, ZGŁASZAJCIE SIĘ LICZNIE!

Biuro Targów mieści się przy ul. Piłsudskiego Nr. 7. Telefon Nr. 375.

W słońcu sierpnia.

Oto widzicie na ilustracji na tle skleconych ręką żołnierza legjonowego ziemianek — Wielkiego Wskrziesiciela Państwa i ks. Biskupa Bandurskiego, złotoustego kaznodzieję, który cały żar swegowieckiego serca, swej wiary i nadziei oddał sprawie wolności Polski. Rzecz się dzieła na Ziemi Wołyńskiej w skwarnelato 1916 r. A skądże wzięli się tu na kresach Wołyńskich ten Wódz i ten Pasterz? Z legjonami aż z pod krakowskiego Wawelu ze

Fot. z "Rocznika Wołyńskiego".
Marszałek J. Piłsudski i Ks. Biskup Bandurski w okopach na Wołyniu.

swymi szarymi żołnierzami przyszli. A gdzie stąpili tam wolna ojczyzna się stawała.

Lat temu osiemnaście, 6 sierpnia, wyprowadził z Krakowa Komendant Piłsudski swych strzelców. Szedł po to, aby uwolnić ujarzmioną Polskę od wszystkich zaborców. A że Wódz był wielki, a młodzi Jego żołnierze oddani sprawie — więc krwawa i ciernista ich droga, była drogą do wolnej Polski, arki wolności Waszej i naszej.

W sierpniu czci cała Polska czyn Legjonów Piłsudskiego. A Wołyń, ziemia na której tyle krwi bohaterskiej wyto-

czyli legjoniści, czci w pierwszym rzędzie.

Dzień legjonów — to dla młodych wołyniaków hasło cnej podniety.

J. R.

Наше місце в громадянстві.

Наше сучасне громадянство, як зрештою громадянство цілого світу, єносителем тих ідей, тією культурою як духовою так і матеріальною, яку отримало в спадку по своїх попередниках. Воно до того спадку докладає виник своїх висилків і передає слідувачам поколінню. Той спадок треба одсвіжати, треба його достосовувати до тепершніх потреб, котрі в останні часи роблять великий поступ, а де що навіть відкинути геть, як річ зовсім неужиточну, як хлам. Історія нас учить, що та заміна не завше проходить спокійно. Ча-

сом вона викликає великі бури і завірухи. І чим громадянство менше культурне, чим воно більше скостніло в певних формах, тим більшу упертість вивляє, тим заміна буває трудніша, тим з більшими та грізнішими вибухами відбувається. Переживаємо часи великих змін, великих революцій на світі. Великі зміни зайшли й заходять в нас самих. Наша молодь, те доростає громадянство, котре має прийняти на себе в недалекому будучому цілий доробок культури своїх батьків — має бути відповідно підгото-

влена. Вона мусить в собі виробити той критичизм, котрий допоможе відповідньо оцінити спадщину. Мусим бачити що є потрібне, а чого можна позбутися. Завдання це трудне, особливо коли візем під увагу ті умовини, в яких живе та виховується наша молодь сільська. Вона власними силами та власною інтелігенцією мусить шукати собі дорогу. Молодь мійська має ріжнього стопня школи, має курси, часописи, опіку ріжніх організацій громадянських. На селі цього нема, або дуже мало. Крім цього молодь мійська звикло йде в одному якому небудь напрямку, в одному фаху — чи то буде певне ремество, чи бюровість чи торговість. Сільська молодь має перед собою ширші обрії, а трудніші умови до праці над собою й через те орієнтація трудніша. Сама сільська господарка (хліборобство) вимагає в теперешній час не одного тільки фаху уміння управляти землею, не оно вмїти випродуковувати, а може ще важніше вмїти свій продукт збути. А цього останнього не научить батькова господарка, хоть би вона була взірцева. Тут треба мати широкий світогляд, бути економістом, бугалтером, торговцем, а найголовніше бути людиною широкоосвіченою.

Не ходить тут про освіту ту примусову, книжну, теоритичну, яка дається в школі, яка часто тлумить особовість, а ту життєву, вільну, оперту на індивідуалних здібностях, яка дається в організаціях рільничо-освітніх, де нова думка піддається вільної дискусії, де думки з'являються на підставі спостережень натури. Тут людина в постійній творчості, бо всі прояви життя природи, з якою вона завжди торкається, не можна обняти в певні рамки в певні преписи.

Треба користати з ріжньої нагоди, яка може нам допомогти, яка може доповнити нашу кваліфікацію. Такі нагоди дає нам держава в співпраці з організаціями громадянськими, себто: курси, вистави, торги, покази, конкурси. Все те має варстість не меньшу як школа, треба тільки використувувати.

Не може наша молодь замикати очей на те що робиться в світі, що робиться в інших державах. Треба бачити себе на фоні міжнародньому, тоді потратимо належ-

но оцінити те, що маємо й побачити чого нам бракує. Довго умисли наші тримали в неволі, довго в нас впоювали гасло: „всхід цвіте, а захід гниє“, але тепер розвалився той мур хинський і перед нами вільна дорога на світ до нав'язання відносин з цілою культурною людскістю.

Лїга Народів, Міжнародне Бюро Праці, Міжнародні Конгреси Освітєві і т. д. то теми до дискусій сьогоднішньої доби, то гасла під якими живе сучастність.

Треба зазначити, що молодь розуміє завдання яке стоїть перед нею, ті обов'язкі, які має прийняти на себе. Ми маємо свій Зв'язок Молоді згрупований в Слав'янським Союзі Сільської Молоді, куди входить молодь всіх слав'янських народів. Вони відбувають свої конгреси, де діляться думками над кращим майбутнім, що дає можливість пізнати молодому поколінню широкий світ. Тут позбуваємся тієї коротковзрочности, котра провадить до скостніння й до загальмування поступу, без якого не можливе булоби життя на землі. Тут нав'язуються братерські відносини одних до других. А то, що в молодости набуваємо — тріває до смерти. Молоде, щире, незасмічане серце лучше приймає великі ідеї, лучше їх переховує, що дасть в свій час відповідній врожай. В днях 14 і 15 серпня ц. р. має відбутись конгрес Союзів Слав'янської Молоді в Братиславі (Чехи).

Ми в своїх Гуртках мусимо подбати про те, щоби так важні дні (14-15-VIII) в життєу слав'янської молоді, до якої й ми належимо, не пройшли непомітно. Треба в ціх днях улаштуувати зібрання, відчити, деклямації і т. д. Мусимо виразно показати, що для нас не є чуже гасло „Братерство народів слав'янських“, що ми віримо в велику вартість цієї ідеї, котра буде нам присвічувати у відносинах до людей. На молоде поколінне наладається обов'язок нести її далій, Те чого не зробили наші попередники — зробимо ми.

Багато є річей, про котрі тільки мріяли старі покоління, а сьогодні бачимо в житті.

Наше місце в громадянстві почесне. На нас дивляться як на тих, котрі мають бути міцніші й душою й тілом. Коли батьки наші зобачать нас в такім світлі, без страху передадуть нам те, над чім працювали ціле своє життя.

Przymusowe ubezpieczenie

ruchomości rolnych w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

Głównym zadaniem Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych jest przymusowe ubezpieczenie od ognia budowli mieszkalnych i gospodarczych. Ponieważ 75% wszystkich budowli na obszarze Rzeczypospolitej—to budowle wiejskie, więc z natury rzeczy Zakład posiada najbliższą styczność z szerokimi rzeszami ludności rolnej, nad którą rozciąga opiekę, broniąc jej od skutków klęski ogniowej.

Ale samo ubezpieczenie budowli nie stanowi jeszcze całkowitej ochrony rolnika, bowiem pożary wyrządzają nie tylko szkody w budynkach, ale niszczą również narzędzia pracy, inwentarz i zbiory. Dlatego też do zakresu działalności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych należy również ubezpieczenie mienia ruchomego, mające w zasadzie charakter dobrowolny, jednakże **wydane przed kilku laty przepisy ustawowe pozwalają na wprowadzanie przymusu ubezpieczenia ruchomości rolnych w tych powiatach, w których uchwałą to sejmiki powiatowe.** Przepis ten ma na celu ochronę mienia mniej przeczornych gospodarzy, którzy sami nie pomysleliby o zabezpieczeniu się od strat ogniowych w swym ruchomym dobytku.

Dzięki niskim składkom i wielkim korzyściom tego ubezpieczenia, w krótkim czasie ujawniło się wielkie zainteresowanie nim w sferach samorządowych, tak, iż od kilku lat ubezpieczenie to zostało wprowadzone w szeregu powiatów i funkcjonuje ku wielkiemu zadowoleniu ludności.

W roku ubiegłym przymus ubezpieczenia ruchomości rolnych obowiązywał w 22 powiatach, w których ubezpieczonych było 350 tysięcy gospodarstw rolnych na ogólną sumę prawie $\frac{1}{2}$ miljarda złotych. Składka, przypadająca za to ubezpieczenie, wyniosła ogółem 2,7 miliona złotych, co na jedno gospodarstwo

przeciętnie daje 7 złotych 75 groszy rocznie.

Suma szkód ogniowych w przymusowym ubezpieczeniu ruchomości rolnych była w r. 1931 znaczna, wyniosła bowiem 1683 tysiące złotych, co stanowi 70% składki. W porównaniu z rokiem 1930 szkodowość zwiększyła się o 15%.

Pobór składki za przymusowe ubezpieczenie ruchomości rolnych odbywa się w taki sam sposób, jak za przymusowe ubezpieczenie budynków t. j. za pośrednictwem urzędów gminnych. Z całym naciskiem podkreślić należy, że ubezpieczenie tylko wówczas może funkcjonować prawidłowo, gdy ludność poczuwa się do obowiązku punktualnego opłacania składek, wszelkie zaś ociąganie się z wnoszeniem opłat powoduje trudności dla Zakładu, uniemożliwiając szybką wypłatę odszkodowań, samą zaś ludność naraża na opłacanie kar za zwłokę i wysokich kosztów egzekucyjnych. Ludność musi pamiętać o tem, że odszkodowania wypłacane są ze ściąganych od niej składek i że wobec tego nie może być ubezpieczenia bez składki. Więc jak dobry gospodarz nie żałuje pieniędzy na konieczne wydatki na naprawę narzędzi pracy, na podkucie konia, na remont zniszczonych budynków, tak również musi znaleźć środki na pokrycie również koniecznego wydatku, jakim jest składka ubezpieczeniowa.

Na terenie województwa wołyńskiego przymus ubezpieczenia ruchomości rolnych obowiązuje obecnie w powiatach **rówieńskim** i **zdołbunowskim**. Nie należy wątpić, że ludność tych powiatów dokładnie rozumie korzyści tego ubezpieczenia i że we własnym interesie będzie wywiązywać się sumiennie z obowiązku opłacania składek do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Організована молоде!

В нинішньому числі нашої газети звертаємо Вашу увагу на одну дуже пильну і для всього нашого селянського загалу важливу справу, якою в першу чергу наша Організована Сільська Молодь, мусить поцікавитися, зайнятися та по наших селах думку про цю справу поширити.

Маємо жнива, а там мусимо подумати про збут своїх продуктів, про збут цього всього, що ми своєю цілорічною працею надбали.

Здається в одному всі ми будемо одностайні а саме: Дотеперішній спосіб збуту сільських продуктів спсіб продажі

селянського дорібку мусить бути змінний, бо він для нашого села і за дорогий та ще гірший тим, що і шкідливий.

Селяни мусять самі безпосередньо зайнятися збутом своїх продуктів, себ то мусять вивчити ринки, пізнати ціни та торговельні шляхи; якими продукт їхньої праці мусить переходити.

Наша Сільська Молодь, мусить в цьому вести перед. Мусить вчитися бути не тільки добрими хліборобами, добрими сільськими господарями, але одночасно й добрими купцями, бо тільки в цей спосіб сільський господар зможе знайти рівновагу у своїх розходах і доходах. Щоб цього досягнути, треба використати кожну відповідну нагоду, якаб нам не одно в цих справах розяснила та дечому й навчила.

Такою дуже гарною нагодою будуть і цього року Великі Рівенські Торги, які мусять перемінитися у великий всеволинський торг-ярмарок, куди певно з'їдуться багацько купців і наших і заграничних, куди повинні з'їхатися і маси нашого селянства.

Одні схочуть купити, схочуть пригланутися продуктам нашого краю, другі схочуть продати, схочуть показати що мають та що можуть мати. Цей безпосередній контакт, безпосередня стріча одних з одними мусить їм вийти тільки на користь, бо що може бути кращого в торгівлі від безпосередности!

Через Великі Рівенські Торги можемо мати дуже добру нагоду познайомитися з далекими ринками, з їхніми потребами та вимогами, зможемо найти безпосередній шлях для нашої праці на далекі великі ринки а навіть за границю, тим самим здобути для нашої праці кращу конюнктуру, то є і ліпший та живіший по то і вищу ціну.

Першим обовязком нас селян придати Великим Рівенським Торгам характер сільсько-господарський, бо такий характер має наш край.

Таким способом покажемо далеким купцям наш вірний образ, покажемо чого вони від нас можуть сподіватися, з чим вони до нас повинні приїздити.

Тільки не чекаймо аж за нас все це хтось зробить, а самі приложім до цього руки, свідомі своїх власних інтересів, свідомі цього, що найкраще це, що будується на власних силах, що твориться власним досвідом, власною практикою.

Тому, Сільська Молоде, думайте про перші дні вересня від 1-го до 8-го включно і заставляйте других про це думати.

Великі Рівенські Торги мусять мати селянський характер, мусять обслуговувати наші сільські потреби, служити інтересам нашого, дотепер нажалі всякими спекулянтами так використовуваного села.

Сільська Молоде!
Не сміємо пропустити нагоди!

Święto Pieśni.

25 czerwca b.r. staraniem Zarządu Instruktoratu Powiatowego K. M. W. przy zbiorowym wysiłku Kół, odbyło się w Horochowie „Święto pieśni”. Pierwszy to raz tego rodzaju święto Horochów obchodził.

Uroczystość o godzinie 12 tej otworzył Pan Starosta. W płomiennem swoim przemówieniu zwrócił uwagę na doniosłość święta w pracy oświatowo-wychowawczej młodej wsi, oparte na zasadach braterskiego współzycia, a złączonej nie tylko wspólną nutą pieśni, lecz i wspólną ideą, wspólnem zmaganiem przeciwnieństw, na które natrafia w powszedniej swojej pracy organizacyjnej.

Po przemówieniu w podniosłym nastoju połączone chóry K. M. W. z Zastawia, Janówki, Holatyna i Wronczyna w liczbie osób około 80 odśpiewały Hymn Polski. Po czem nastąpiła przerwa do wieczora. Nie można pominąć, że w czasie przerwy pan starosta jako gospodarz powiatu, młodych gości zaprosił na wspólną

biesiadę, w której wziął też osobisty udział.

Wieczorem przy wypełnionej po brzegi sali kina L.O.P.P. odbyły się popisy chórów Kół. Nie był to wyścig o nagrodę ani o dyplomy, a był to koncert, przez który zmierzamy do spopularyzowania idei pieśni ludowych. I jak też on wypadł?

Jeśli weźmiemy pod uwagę 3 miesiące czasu od zorganizowania chórów, to musimy stwierdzić, że tak kierownicy chórów jak i śpiewacy położyli wiele wysiłków, aby dojść do tej doskonałości. Nie znaczy to, że zdaliśmy egzamin i wolno nam już spocząć. Pieśń ciągnie się w nieskończoność, a więc i praca chóralna dla pozyskania tem większej doskonałości musi być ciągłą i systematyczną. Pierwsze wyróżnienie otrzymał chór z Zastawia, zaś chór z Woronczyna i Holatyna-Janówki II-gie.

Całość święta pieśni wypadła imponująco. Spodziewać się zatem należy, iż będzie to zarzewie do dalszej pracy chórów, które w ro-

ku przyszłym niewątpliwie w szerszej liczbie na swoim święcie wystąpią.

Z racji święta Zarząd Powiatowy Instruktoratu K.M.W. zwołał na dzień 26/VI Walny Zjazd delegatów K. M. W. W zjeździe wzięło udział około 180 osób gości i delegatów. Obradom przewodniczył Prezes - Inspektor Korzeniowski. Obrady były poświęcone w większej mierze części sprawozdawczo-propagandowej, a następnie wyborom nowych władz Instruktoratu. Szczególnie zajmujące były sprawozdania delegatów z prac poszczególnych Kół, które dowiodły że powiat horochowski za okres jedno-

rocznej pracy znacznie podniósł się pod względem sprawności organizacyjnej i obecnie zajmuje nie ostatnie miejsce wśród powiatów wołyńskich.

Po dokonaniu wyboru nowych władz zjazd zamknięto.

O godzinie 14-tej Zarząd Komitetu L. O. P. P. wyświetlił dla młodzieży filmy propagandowe obrony przeciwgazowej i lotniczej.

Wieczorem po tych radosnych przeżyciach młodzież odjechała do swoich Kół, by z nowym zasobem energii podjąć się dalszej pracy nad odrodzeniem wsi.

I. Ł.

KRONIKA ORGANIZACYJNA

List związkowca.

Jestem teraz w wojsku. Miło mi jest podzielić się myślami swemi z Wami, Koleżanki i Koledzy, za pośrednictwem „Młodej Wsi”. Raduję się przede wszystkim tem, że idea związkowa przesiąkała szerokie warstwy młodych serc i zasiała zdrowe zasady współpracy i współdziałania człowieka z człowiekiem, dzięki czemu znajduję tak miłe oddźwięki we wszystkich dziedzinach życia, a także i w wojsku.

Daje się zauważyć, że naogół kółkowicze są nie tylko dobrymi obywatelami w pracy społecznej, dobrymi gospodarzami na swych zagonach, ale też i dobrymi obywatelami-żołnierzami.

Jest jednakże sporo takich młodych, którzy patrzą na wojsko z pewną pogardą a nawet z bojaźnią. Każdy obywatel, a zwłaszcza kółkowicz winien mieć tyle honoru, by ten obowiązek spełnić z chęcią i z całym oddaniem się służbie, winien być żołnierzem z czynu, a nie z nazwy.

Oddalony jestem obecnie od ukochanej przezemnie pracy społecznej i przykro mi jest z tego powodu. Żywię jednak nadzieję i głęboką wiarą, że jeszcze będę pracować na tej niwie, jeszcze będę przeżywać z Wami te radości i wesela, które przeżywacie.

Przypominam sobie te różne uroczystości nasze, które tak wysoko duszę młodzieńczą wynoszą.

Nie pomyślcie, że w wojsku tych radości niema. Są momenty, w których człek jest radośnie i świątecznie nastrojony, w których wspomina o niedolach i trudach żołnierskich. Takimi momentami są — przysięga, defilady, zabawy żołnierskie i przedstawienia.

Kończę, bo może redakcja nie rada będzie zamieścić tego listu. Zasyłam kółkowiczom życzenia pomyślności, a zwłaszcza Kołu w Zastawiu. Przez pracę nam iść do wytyczonego celu!

R. Gogół.

Sprawozdanie K. M. W. w Jungówce-Serniczkach pow. horochowskiego.

Pozwalamy sobie zająć trochę miejsca w „Młodej Wsi”, by dać jej czytelnikom sprawozdanie z pracy w naszym Kole.

Doroczne zebranie Koła odbyło się u nas 10 kwietnia b.r. Obecni byli nie tylko wszyscy kółkowicze, ale i gospodarze z Kółka Rolniczego. Zebranie otworzył kol. A. Sokółowski i zdał sprawozdanie z prac.

Koło nasze liczy 21 czł., w tem 9 koleżanek. Zarząd odbył 12 zebrań. Zebrań ogólnych było 19, sekcij 10. Komisja przeprowadziła kontrolę dwa razy. Na ogólnych zebraniach wygłoszono 13 referatów o następujących tematach: Cele i zadania Z.M.W., Życie społeczne wsi, Jak prowadzić zebrania, Nasze zadania w dobie obecnej, Życie i dzieła Orkana, O spółdzielczości, Nasza rola w odrodzeniu wsi, Kultura i jej znaczenie, Historia i zadania W. U. L. (Szyce), Szanujmy przyrodę, Wieś a miasto, Rola koleżanek w Kole M.W., Młodzież dawniej a dziś. Koło przenieśli stale 3 egz. „Młodej Wsi” i 1 egz. „Wici”. Ciekawsze artykuły były odczytywane wspólnie na zebraniach (14). Poza tem członkowie dla siebie przenieśli 8 czasopism: Przysposobienie rolnicze, Współpraca, Młoda Wieś, Wici, Życie katolickie, Przyjaciel ludu, Zielony sztandar, Gospodarz Polski.

Biblioteka nasza liczy 88 tomów, w tym roku została powiększona o 23 tomy wartości 34 zł. Mała ona jest, lecz nie wątpimy, że my ją powiększymy.

Był u nas konkurs dobrego czytania książki — stanęło doń 7 osób.

W dziale rolnym też pracowaliśmy. Do konkursu uprawy buraków stanęło 11 osób — wytrzymało 9. Do ogródków warzywnych stanęło 8 osób — wytrzymało 6. Otrzymaliśmy 4 nagrody: dwie pierwsze, jedną drugą i jedną trzecią. Lustracja była przeprowadzana dwa razy przez kol. Dziewanowskiego i instr. O. T. O. i K. R., pozatem zespoły przeprowadziły lustrację wewnętrzną. Przed konkursami był urządzony kurs jednodniowy.

Trzeba nam tu jeszcze powiedzieć o pracy konkursowej, że ona nie jest dla nagrody, ale dla nauczania się. Nagroda jest tylko uznaniem czyjejs pracy. Niestety u nas było inaczej z jednym z kolegów — nie rozumiał on istoty konkursów i pracował tylko dla nagrody.

Sekcja teatralna wystawiła dwie sztuczki: „Sublokatorka” i „Stary mundur”. W rocznicę śmierci Orkana urządzono akademię. Tak samo akademię urządzono w rocznicę powstania listopadowego. Braliśmy udział w powiatowych dożynkach. Urządziliśmy wspólny kołowy opłatek. Dbaliśmy, by Koło nasze było reprezentowane wszędzie, gdzie było potrzeba. Braliśmy więc udział w zjeździe powiatowym, w zjeździe wojewódzkim, na kursie P. R. było 2 kolegów, do szkoły rolniczej w Ochłopowie pojechała 1 koleżanka.

Stosunki z innymi organizacjami w naszej wsi są przyjazne. Bardzo silnie jesteśmy związani z Kółkiem Rolniczym, gdzie nawet 3 kolegów naszych wchodzi do zarządu.

Otrzymaliśmy w ciągu roku 39 listów, wysłaliśmy 22. Zaprowadziliśmy księgowość w Kole (książki wydane przez W.Z.M.W.).

Sprawozdanie kasowe.

Przychód.

Składki i wpisowe do Koła	37 zł. 20 gr.
Zwrot skł. do Woł. Zw.	5 „ — „
Dochody z przedstawień	40 „ 85 „
Ofiary i zbiórki	47 „ 95 „
Należności konkursowe	23 „ —

R a z e m . 154 zł.

Rozchód.

Wydatki na kancelarię i pocztę	10 zł. 20 gr.
Składki do Zw. Woł.	3 „ —
Wydatki konkursowe	20 „ 65 „
„ na przedst. i zabawy	18 „ 85 „
Wyjazd delegatów	21 „ 50 „
Prenumerata pism	13 „ 50 „
Biblioteka	6 „ 15 „

Inne wydatki . . . . . 22 „ 15 „

R a z e m . 116 zł.

Z e s t a w i e n i e : Przychód . . 154 zł.

Rozchód . . 116 „

Gotówka w kasie na dz. 1/IV-32. 38 zł.

Wartość majątkowa na dz. 1/IV-32:

Biblioteka . . . . . 140 zł. 56 gr.

Przybory teatralne . . . . . 59 „ 65 „

Kancelarja . . . . . 21 „ 70 „

Inne ruchomości . . . . . 14 „ 80 „

R a z e m . 236 zł. 71 gr.

Plan pracy i budżet referował kol. Al. Sokołowski. Szczegóły trudno tu omawiać. Budżet uchwalono w wysokości 275 zł.

Po referacie kol. Wł. Olszaka „Udział pieśni w pracy” przystąpiliśmy do wyboru władz Koła. Wybrano kol. kol. Al. Sokołowskiego na prezesa, J. Spasówkę — na wice-prezesa, J. Olszakową — na sekretarkę, M. Sokołowskiego — na skarbnika, A. Zaporę — na bibliotekarza. Do komisji rewizyjnej weszli kol. kol. Tyimiński, Olszak i Grządka.

Pod koniec zebrania prezes Kółka Rolniczego, p. Sehejda, przemówił do nas, że cieszy się, widząc oto, jak młodzież wiejska nie marnuje czasu na bijatykach i pijatykach, lecz uczy się i pracuje gromadnie, by być dobrymi obywatelami kraju i światłymi rolnikami. Życzył nam w końcu w imieniu Kółka Rolniczego pomyślnych wyników w pracy naszej.

Tak więc, Koleżanki i Koledzy — śmiało naprzód do lepszego jutra, zdobywać to, cośmy utracili przez wieki.

Al. Sokołowski — przewodniczący

J. Olszakowa — sekretarz

M. Sokołowski — skarbnik.

Z K. M. W. w Radowicach pow. kowelskiego.

Kol. Bartoszewski Adolf już dość dawno nadesłał nam opis wspólnego święconego. Nie zamieściliśmy go — było sporo innych. Obecnie ograniczymy się do stwierdzenia, że prawie już w każdym Kole uroczystości, mające charakter powszechnych, są odbywane wspólnie. I tak powinno być i nadal, i powinien ten zwyczaj rozszerzyć się na inne Kola, które go jeszcze u siebie nie wprowadziły. Jeśli się jeden z nas cieszy — niech się cieszą tem wszyscy, ale i jeśli ktoś ból czuje — postarajmy się wniknąć w jego położenie i w miarę możliwości dopomóc. Zaczniemy to robić w stosunkowo małym kółku, powoli przejdziemy na coraz to szersze; będziemy czuć — co nasi najbliżsi czują, potem co otoczenie, potem co wieś, co kraj i wreszcie co cała ludzkość czuje. To jest uspołecznienie.

PAŃSTWOWA SZKOŁA ROLNICZO-CHMIELARSKA W SZUBKOWIE

poczta Tuczyn (Woł.), dojazd autobusem z Równego.

NAUKA W SZKOLE TRWA PRZEZ PÓLTORA ROKU, ZAŚ ROK SZKOLNY
ROZPOCZYNA SIĘ W DNIU 15 PAŹDZIERNIKA KAŻDEGO ROKU.

Dla absolwentów półtorarocznego kursu, chcących się specjalizować w chmielarstwie, czas trwania studjów przedłuża się o 6 miesięcy czyli łącznie trwać będzie 24 miesiące. Dla tych zaś kandydatów, którzy by się mogli wykazać świadectwem ukończenia szkoły rolniczej oraz odbyciem jednorocznej praktyki chmielarskiej okres specjalizacji trwać będzie 12 miesięcy.

Do szkoły przyjmuje się młodzież męską z pierwszeństwem dla synów rolników po ukończeniu lat 16-stu z przygotowaniem odpowiadającym 7 klasom szkoły powszechnej.

W drodze wyjątku w razie wakansu może być przyjęty kandydat i z niższym wykształceniem, ewentualnie na podstawie egzaminu wstępnego z języka polskiego i rachunków.

Opłata za całkowite utrzymanie wynosi 25 zł. miesięcznie.

Naukę, mieszkanie, opał, światło oraz opiekę lekarską otrzymują uczniowie bezpłatnie.

Bliższe szczegóły w prospektach, które na żądanie Dyrekcja szkoły wysyła.

PAŃSTWOWA ŻEŃSKA SZKOŁA ROLNICZA W HORYŃGRODZIE

poczta Tuczyn st. kol. Równe — dojazd autobusem.

Nauka rozpoczyna się w dniu 15 października r.b. i trwa 11 miesięcy. Nauka bezpłatna. Wpisowe 10 zł. Koszt utrzymania uczennicy w internacie wynosi 36 zł. miesięcznie. Bliższych informacji udziela Kierownictwo Szkoły.

Numer pojedynczy 25 gr. Prenumerata za cały rok wynosi 6 zł., miesięcznie 50 gr. Ogłoszenia według umowy

Redaktor: Antoni Hermaszewski.

Wydawca: Wołyński Związek Młodzieży Wiejskiej.

Drukarnia Samorządowa w Równem.

MŁODA WIEŚ

ORGAN WOŁYŃSKIEGO ZWIĄZKU
MŁODZIEŻY WIEJSKIEJ

МОЛОДЕ СЕЛО

ОРГАН ВОЛИНСЬКОГО СОЮЗУ
СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДИ

Adres Redakcji i Administracji:

Równe-Wołyńskie, ul. Mickiewicza 57, skrz. poczt. 199.

Konto P.K.O. 80.935.

Dobra nowina.

Radosną wiadomością dzielimy się z młodzieżą wiejską Wołynia: powstanie Uniwersytetu jest zapewnione!

Na łamach naszego pisma ukazał się szereg artykułów w sprawie Uniwersytetu Ludowego. Wynikało z nich niezbicie, że instytucja ta ma na Wołyniu żywotną rację bytu, gdyż wśród młodzieży naszej panuje silny pęd do wiedzy, do świadomości, do społecznego doskonalenia się. Przytem Wołyń jest terenem szczególnym, gdzie ani fanatyzm nacjonalistyczny, ani swary partyjne nie zamażą czystości tej krynicy oświaty, kultury i uspołecznienia, jaką być musi każda uczelnia, a szczególnie wolna uczelnia młodzieży wiejskiej.

Organizacja nasza oddawna planowała stworzenie takiej placówki, jednak na przeszkodzie stawały trudności, którym podoleć w obecnym stanie rzeczy było niemożliwym.

Na szczęście przychodzi z pomocą ta Państwowa Instytucja Oświatowa, która z tradycji Czackiego przoduje w poczynaniach kulturalnych Wołynia. Liceum Krzemienieckie organizuje w Michałowce (powiat Dubieński) Uniwersytet Ludowy.

Oto odezwa w tej sprawie:

„25 listopada b. r. Liceum Krzemienieckie otwiera pierwszy zimowy kurs Uniwersytetu Ludowego na Wołyniu.

Celem tej nowej wiejskiej szkoły będzie dopomóc tym młodym pracownikom wsi, którzy już swój zawód życiowy obrali i, mieszkając na wsi, pełnić go będą, a którzy swoje życie duchowe rozszerzyć pragną.

Dopomóc im w pracy nad sobą i utrwalić w wierze o konieczności służby obywatelskiej swemu otoczeniu — oto główne nasze zadanie.

Kto szukałby w tej szkole drogi do „egzaminu i chleba”, kto uganiać się zamierza za świadectwami i karierą, — niech szkołę naszą omija, nie doprowadzi go ona do posady.

Uniwersytet Ludowy w Michałowce będzie dążyć do budzenia w swych wychowankach wyższego pojmowania człowieka, aby nauczyć ich tak organizować życie osobiste, rodzinne i społeczne, by w niem było jak najwięcej mądrej i szlachetnej treści.

Program nauki postara się zapoznać wychowanków z dziejami ludzi, ziemi, wsi, ludzkich myśli, zaznajomić ich z zasadami życia obywatelskiego i gospodarstwa społecznego, aby stać się mogli pożytecznymi członkami narodu, Państwa i ludzkości.

Plan pracy będzie zbudowany tak, aby na naukę systematyczną składały się: wykłady, wypracowania samodzielne, dyskusje, ćwiczenia praktyczne, wspólne czytania i t. p.

Pierwszy kurs zimowy, przeznaczony dla mężczyzn Polaków i Ukraińców w wieku od lat 18 do 25, trwać będzie do 1.IV.1933 r. Pożądani są kandydaci z ukończoną jednoroczną szkołą rolniczą. Oplata miesięczna za pobyt w Uniwersytecie Ludowym będzie wynosić 50 zł., czyli za cały kurs zimowy 200 zł. Oplata może być uiszczona bądź w całości po przyjęciu, bądź w ratach miesięcznych. Kandydaci, którzy musieliby ubiegać się o stypendjum, powinni wporę poczynić odpowiednie starania w Sejmiku powiatowym lub w Zarządzie Uniwersytetu Ludowego.

Zgłoszenia w sprawie przyjęcia należy skierowywać pod adresem Liceum Krzemienieckiego do dnia 1 listopada. Przy zgłoszeniu należy załączyć: 1) podanie o przyjęcie, 2) metrykę urodzenia lub inny dokument osobisty, 3) własnoręczny i szczegółowy życiorys, 4) świadectwa szkolne (albo odpisy świadectw), 5) wymienić osoby z pośród miejscowego Sejmiku lub z pośród miejscowych organizacji społecznych, na które kandydat może się powołać.

Liceum Krzemienieckie.

Związek Młodzieży Wiejskiej nie może w tej sprawie ograniczyć się do roli biernej. Koła nasze w zrozumieniu, że ten Uniwersytet — to szkoła naszych przodowników, dołożą starań, aby obesać Uczelnię w Michałowce kwiatem młodzieży.

To jest nakaz naszego rozwoju i rozkwitu!

Konkurs dobrego czytania książki.

Minęło lato i stanęliśmy znów u progu nowego okresu prac oświatowo-kulturalnych. Zima ubiegła była wykorzystana w naszej gromadzie dość dobrze na zdobywanie umiejętności i sprawności w pracy umysłowej, przysparzanie nowych myśli i pojęć, oraz głębszego odczucia otaczającego nas życia. W okresie tegorocznym postaramy się, aby praca nasza w tym kierunku była jeszcze bardziej planową, a przez to i bogatszą w rezultaty.

Wśród różnego rodzaju prac, jakie podejmowaliśmy, mając na celu samowychowywanie się i samokształcenie, konkurs dobrego czytania książki, dla wielu Kół i poszczególnych członków, stał się jednym z najważniejszych środków do osiągnięcia tego celu. Napotykałyśmy jeszcze w tej pracy szereg trudności, a było i tak, że wielu nie podołało w postawionym sobie zadaniu. Są to dowody jak bardzo ćwiczenie w dobrem czytaniu jest nam potrzebne. Musimy bowiem czempredziej wyzbyć się w naszych szeregach niezaradności w korzystaniu z książki. Musimy czempredziej utorować sobie drogę do wielkiego dorobku ludzkości, pozostawionego w książkach wszystkim do wykorzystania. Powinniśmy w tym roku ze zdwojoną energią zabrać się do zorganizowanej, planowej pracy czytelniczej, aby przyspieszać czas, kiedy książka będzie dla nas narzędziem codziennego użytku, nauczycielem i doradcą w pracy codziennej.

Warunki tegorocznego konkursu dobrego czytania, po doświadczeniach z lat ubiegłych, są jeszcze bardziej przystosowane do naszych

możliwości. Ze względu na to, że dla wielu zespołów, zwłaszcza w początkach pracy, zbyt wielką trudność stanowiło przemyślenie i wykonanie notatek z kilku książek, została zmniejszona ilość książek obowiązujących do przemyślenia w grupie I i II do jednej, w grupie III do dwóch. Książki są ustalone we wszystkich trzech grupach z literatury pięknej w języku polskim lub ukraińskim. Pytania, które wymagają odpowiedzi pisemnych, są bardziej uproszczone.

Przestrzegamy Koleżanki i Kolegów, że należy poczynać od rzeczy łatwiejszych, aby uniknąć niepotrzebnych rozczarowań w pracy. Zaczynając pracę — zaczynajmy od książek z pierwszej grupy, a gdy wykonamy dobrze to co jest łatwiejsze, wtedy dopiero możemy przystąpić do rzeczy trudniejszych. Kto w zeszłym roku nie podołał wszystkim wymaganiom — niech obecnie próbę podejmie na nowo. Przy takim sposobie pracy napewno prędzej osiągniemy zamierzone rezultaty. Należy przytem dokładnie zapoznać się z warunkami konkursu, przemyśleć je i omówić w Kole, a w czasie trwania pracy każdy zespół i poszczególni jego członkowie winni ciągle warunkami posługiwać się.

Koleżanki i Koledzy! rozważmy tegoroczne wymagania konkursu dobrego czytania książki i zabierzmy się do niego gromadnie.

Podajmy swoje zgłoszenia kolegom instruktorom jaknajprędzej, aby nie opóźnić terminu rozpoczęcia pracy.

* * *

Konkurs dobrego czytania książki w tym roku rozpocznie się z dniem 1 grudnia, a zakończenie nastąpi z dniem 1 marca 1933 r., z wyjątkiem pow. krzemienieckiego, gdzie podobnie, jak w r. z. konkurs przeprowadzany będzie dwa razy, a mianowicie: od 15 listopada do 15 stycznia i drugi od 15 stycznia do 15 kwietnia.

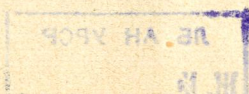
Celem konkursu jest:

1. nauczyć się zorganizowanej pracy umysłowej;
2. zdobyć umiejętność obcowania z książką, która przyczyni się do pogłębiania naszych myśli i uczuć, oraz zdobywania nowych;
3. poznać wartość książki, jako nauczyciela i godziwej rozrywki.

Конкурс доброго читання книжки розпочнеться в цім році 1-го грудня, а закінчиться 1 березня 1933 р. за винятком кремянецького повіту, де, як і в минулому році, конкурси будуть перепроваджені два рази, а саме: од 15-го листопада до 15-го січня й другий од 15-го січня до 15-го квітня.

Ціль конкурсів:

1. навчитись спільно працювати над собою,
2. навчитись уміло використовувати книжку, котра поширює наші думки та погіблює почуття,
3. пізнати вартість книжки, як учителя та порядної розrywки.

Warunki konkursu są następujące:

- I. Podane książki do konkursu są podzielone na grupy I, II i III-cią.
- II. Konkurs odbywa się zespołowo. Do konkursu czytania książek z grupy I i II-giej może przystąpić tylko zespół składający się conajmniej z 5 osób. Do konkursu czytania książek grupy III-ciej dopuszczalny jest zespół liczący 3 osoby. W każdym Kole może być kilka zespołów.
- III. Każdy zespół wybiera sobie książki z którejkolwiek grupy (rejestr książek wyznaczonych do konkursu podaje do wiadomości Instruktorat każdego powiatu) i przesyła zgłoszenia, zaznaczając, ile osób jest w zespole i jaką książkę wybrano do konkursu. Przy nadsyłaniu zgłoszeń do Instruktoratu, należy zawiadomić, równocześnie czy książki wybrane do konkursu Koło posiada, czy też muszą być nadesłane. Należy starać się zdobyć książkę we własnym zakresie.
- IV. Koła, które w zeszłym roku przystępowały do konkursu, winne w roku bieżącym wystrzegać się książek zeszłorocznych, to znaczy obecnie brać do konkursu książki inne, a nie te, które były w zeszłym roku.
- V. Uczestnicy konkursu będą obowiązani przeczytać i opracować w grupie I i II-giej po jednej książce z literatury pięknej w języku polskim lub ukraińskim. W grupie III-ciej po 2 książki z literatury pięknej w jęz. polskim lub ukraińskim.
- VI. Każdy członek zespołu konkursowego winien dokładnie przeczytać wybraną książkę i zrobić notatki, odpowiadając na następujące pytania:
  1. Bibliografia:
    - Imię i nazwisko autora.
    - Szczegółowy tytuł książki.
    - Miejsce i rok wydania książki.
    - Liczba stron.
  2. Jak długo książka była czytana?
  3. Co się w książce najwięcej podobało? (można zaznaczyć kilka oddzielnych urywków, które czytało się ze szczególną ciekawością—wskazać miejsce, strony).
  4. Podać jaknajkrócej treść przeczytanej książki.
  5. Co chciał autor wyrazić w swojej książce?
  6. Czy nie czytało się kiedy książki, która przypominała obecnie przeczytaną? pod jakim względem: podobieństwo wydarzeń, osób, charakter książki (podróźnicza historyczna i t. p.)?

Умови конкурсу слідуєчі:

- I. Заподані книжки до конкурсу поділяні на групи I, II і III.
- II. Конкурс відбувається спілками, котрі складаються для групи книжок I і II найменше з 5 осіб, а для книжок групи III — з 3-х. В кожному Гуртку може бути кілька спілок.
- III. Спілка конкурсова вибирає собі книжки з якої-будь групи (спис книжок призначених до конкурсу подасть Інструкторат кожного повіту) і висилає зголошення, зазначивши, кілька осіб творить спілку та яку книжку вибрано до конкурсу. Рівночасно треба повідомити, чи книжку таку має Гурток, чи треба її вислати. Належить дбати про те, щоби потрібні книжки були на місці.
- IV. Гуртки, котрі в минулому році провадили конкурси, повинні в біжучому році брати інші книжки.
- V. Учасники конкурсу будуть обов'язані перечитати та опрацювати з групи I-ої і II-ої по одній книжці, а в III-ій 2 книжки з красною письменства в мові польській або українській.
- VI. Кожний член конкурсної спілки повинен докладно перечитати вибрану книжку й поробити записки у відповідь на слідуєчі питання:
  1. Бібліографія:
    - Імення і прізвище автора,
    - Докладна назва книжки.
    - Місце та рік видання книжки,
    - Кількість сторінок.
  2. Як довго читано книжку?
  3. Що в книжці найбільше подобалось (можна зазначити кілька уступів, котрі читались з особливим зацікавленням).
  4. Коротко подати зміст прочитаної книжки.
  5. Що хотів автор виразити в своїй книжці.
  6. Чи з передше прочитаних книжок є подібні до цієї і з якого погляду (особи, випадки, характер книжки, як описи подорожі, історичні і т.д.).

7. Czy wszystko w książce było zrozumiałe co do treści wyrażań? Wypisać niezrozumiałe wyrazy i wyrażenia, o ile to był dłuższy niezrozumiały urywek—podać tylko stronę.
8. Czy nie spotykało się kiedy w życiu osoby podobnej do której z opisanych w danej książce? pod jakim względem?
- VII. Każdy członek zespołu winien wykonać notatki złożyć Komisji Sędziowskiej utworzonej na miejscu w Kole.
- VIII. Do Komisji Sędziowskiej w Kole należy zaprosić miejscowe nauczycielstwo i wybitniejsze jednostki Koła, ale te, które same nie biorą udziału w konkursie. Ilość osób w Komisji Sędziowskiej jest dowolna.
- IX. Zakończenie i rozstrzygnięcie konkursów odbywa się w Kole. Po przeczytaniu książek przez zespoły — Zarząd Koła ustala termin zakończenia konkursu i natychmiast zawiadamia Instruktorat, który wydeleguje swoich przedstawicieli. Rozstrzygnięcie konkursu w Kole winno odbyć się w obecności wszystkich członków Koła, a w miarę możliwości starszych gospodarzy i gospodyń. Rozstrzygnięcie konkursu polega na tym, że lokalna Komisja Sędziowska, po sprawdzeniu notatek konkursowiczów, przeprowadza dyskusję na temat książki, badając, jak ją zrozumiano i czy cel osiągnięto. Następnie Komisja sporządza protokół, w którym zaznacza osoby zasługujące na wyróżnienie. Protokół i notatki przesyła się do Instruktoratu.
- X. Nagrody będą wydawane jednostkowe i zespołowe, po nadesłaniu przez Koła notatek i protokołów z zakończenia konkursu.
- Członkowie K. M. W. przystępujący do konkursu winni wpłacić na rzecz swego Instruktoratu składkę konkursową, o ile takowej zażąda.
- Zgłoszenia należy nadesłać pod adresem Instruktoratu swego powiatu do dnia 1 listopada b. r.
- Powyższe warunki obowiązują zespoły konkursowe w Kołach wszystkich powiatów.
7. Чи все в книжці було зрозуміле, що до виразів? Виписати незрозумілі слова (коли попадеться незрозумілий довгий уступ — подати тільки сторінку).
8. Чи в життю здибались особи подібні до описаних в книжці і з якого погляду?
- VII. Кожний член спілки повинен зробити записки віддати Судівській Комісії утвореній на місці в Гуртку.
- VIII. До Судівської Комісії в Гуртку належить запросити місцеве учительство та визначніші одионіці Гуртка, але ті, котрі не приймають учаси в конкурсі. Кількість осіб в Комісії довільна.
- IX. Закінчення й вирішення конкурсів відбувається в Гуртку. Коли всі члени конкурсної спілки перечитають книжки, Правління Гуртка визначає термін закінчення конкурсу й зараз повідомлює про це Інструкторат, котрий висилає своїх представників.
- Вирішення конкурсу в Гуртку повинно відбуватися в присутності всіх членів Гуртка, а в міру можливости й старших господарів та господинь.
- Вирішення конкурсу полягає на цьому, що місцева Судівська Комісія, по справдженні записок конкурсовичів, перепроваджує дискусію над змістом книжки, досліджуючи, чи її зрозумлено та чи ціль осягнуто. По цім Комісія списує протокол, де зазначує ті особи, котрі заслуговують на відзначення. Протокол і записки пересилає Комісія до Інструкторату.
- X. Нагороди будуть видаватись окремі й спільні після того, як Гурток вишле записки та поточок з закінчення конкурсу.
- Члени Г.С.М., приступаючи до конкурсу мають вплачувати складки конкурсні для свого Інструкторату, коли він цього зажадає.

* * *

Omówiony powyżej konkurs dobrego czytania książki jest jednym ze środków w zdobywaniu większej kultury umysłowej i duchowej. Jednakże w pracy samokształceniowej nie możemy poprzestać tylko na tym rodzaju poczynania.

Obecne czasy wymagają od nas rozumienia

i czynnego udziału we wszystkich przejawach życia zbiorowego. Koła Młodzieży Wiejskiej, których zadaniem jest przodowanie — muszą jaknajbardziej planowo wychowywać swoich członków na czynnych i świadomych obywateli życia społecznego wsi.

Związek nasz stara się i w tej dziedzinie

STRZAŻAK
WOŁYŃSKI

Czasopismo poświęcone
sprawom pożarniczemu Wołynia.

ВОЛИНСЬКИЙ
СТРАЖАК

Часопис призначений
для пожежних справ Волині.

Adres Redakcji:

Łuck, ul. Bolesława Chrobrego 57, tel. 322.

Adres Administracji:

Równe Wołyńskie, ul. Mickiewicza 57, tel. 164.

Straże na Trzecich Targach.

Dzień zamknięcia Trzecich Targów był dniem strażackim. Słusznie uczynił Komitet Targów, proponując Strażom uświetnienie święta gospodarczego naszego kraju, gdyż rozwój akcji przeciwogniowej znamionuje postęp społeczny danego obszaru, świadczy o uświadomieniu szerokiej mas ludności i dowodzi, że dorobek gospodarczy, pokazany na Targach, doznaje zorganizowanej opieki, i obrony przeciwko niszczyielskiej sile żywiołu. To znaczenie zjazdu strażackiego dla samych Targów. Dla naszych szeregów zjazd ten był niejako rewją generalną, podjętą dla rozszerzenia i pogłębienia naszej idei i doskonałą propagandą. Tak tedy i Targom i Strażom zjazd ten był potrzebny i korzystny.

Bezpowrotnie minęły te czasy, kiedy straże ogniowe były traktowane obojętnie, lekceważąco, jako coś, co zwykle bywało jedynie tematem do mniej lub więcej udatnych żarcików, a nabierało powagi i znaczenia jedynie w godzinach trwogi, wywołanej pożogą. Dziś straże stały się poważną, nieodzowną organizacją samopomocy społecznej, mającą przed sobą szerokie horyzonty i zadania zarówno w dziedzinie obrony przeciwogniowej, przeciwpowodziowej i przeciwgazowej, jak i w dziedzinie samokształcenia się i samospołeczniania się członków. Dziś społeczeństwo pojmuje dobrze rolę i stanowisko strażactwa w strukturze kulturalnego społeczeństwa i dlatego darzy je sympatją i zainteresowaniem.

Ten stosunek publiczności do strażactwa można było obserwować w dniu 4 września podczas całej uroczystości zjazdowej. Bodaj taki fragment: plac przed wspinalią na terenie Targów, gdzie mają się odbyć pokazy strażackie, ściśle wypełniony publicznością, składającą się ze wszystkich warstw społecznych. Tłoczą się ludziska, widać wielkie zainteresowanie. Konfiguracja placu z wążkami dojaz-

dami, ściśniętego szpalerem grabowym, jest tego rodzaju, że łatwo o wypadek. Utrzymanie porządku jest bardzo utrudnione. A porządek utrzymują wyłącznie strażacy. Spokojnie, taktownie i stanowczo pilnują rozciągniętego kordonu, a czynią to z łatwością, gdyż mają u publiczności posłuch i powagę. Ciche, spokojne oświadczenie, że tu przejścia niema, lub łagodne a stanowcze wezwanie do cofnięcia się — odnoszą zawsze skutek, tłum cofa się posłusznie, a w oczach maluje się wyraz sympatii. Czyż to nie dowód oczywisty, że strażactwo zdobyło już wielką popularność wśród mas, że posiada „rząd dusz”?

Był to zaiste pogodny dzień: pogoda na niebie, pogoda i radość w duszach uczestników i widzów. O godz. 7-ej rano hejnał z rówieńskiej wieży strażackiej obwieścił początek uroczystości. Zebrane z całego powiatu drużyny po zdaniu przez komendanta zjazdu raportu i wysłuchaniu nabożeństwa ustawiły się do przemarszu przez miasto i defilady. Oprócz dziarsko maszerujących przy dźwiękach własnych orkiestr drużyn postępował długi i niezwykły pochód: doskonale ucharakteryzowane i przebrane postacie, zaopatrzone w prymitywne sprzęt przeciwogniowy, ilustrują nam rozwój strażactwa od czasów zamierzchłej przeszłości aż do dni naszych, reprezentowanych przez sprzęt zmotoryzowany i obsługę w ordynku wojskowym. Pochód ten budzi wielkie zainteresowanie wśród tłumnie ustawionej wzdłuż ulic publiczności. Przy wylocie ul. Hallera ustawiono pięknie przybraną trybunę, na której zajęli miejsce przyjmujący defiladę: P. Starosta Bogusławski, P. Naczelnik Wydziału Urzędu Wojewódzkiego a jednocześnie Prezes Wojewódzkiego Związku S. P. Krasieński, p. Naczelnik VIII Okręgu dyr. Gruss, starszyzna władz strażackich i przedstawiciele władz państwowych i społecznych.

Po defiladzie nastąpiła dłuższa przerwa, podczas której uczestnicy spożyli obiad i zwiedzili Trzecie Targi.

Orkiestra strażacka przygrywała cały dzień obok basenu z fontanną.

O godzinie 14-ej rozpoczęły się na placu przed [specjalnie ustawioną] wspinaczną popisy i pokazy strażackie. Publiczność zebrana tłumnie, a zachowanie się jej świadczy o sympatji, jaką darzy brać strażacką. W miejscu honorowym zasiedli: p. Naczelnik Godlewski, p. Naczelnik Krasieński, p. Starosta Bogusławski, p. Starosta Wiewiórowski ze Zdobunowa, p. Nacz. Grus i liczni przedstawiciele Armji, organizacji społecznych, prasy. Na placu przygotowuje się do nakręcania filmu przedstawiciel Polskiej Agencji Telegraficznej wraz z kinooperatorem. Będzie więc zdjęcie filmowe i cała Polska ujrzy na ekranie zawody rówieńskie. Zaczynają się popisy. Grad okłasków wyraża zachwyty z powodu precyzyjnie wykonanych ćwiczeń i pokazów. Świetną jest drużyna nieletnich strażaczek z Hruszwicy-Włociańskiej, sprawną i dzielną chłopską straż z Basowego Kąta. Karkołomne, a błyskawicznie wykonane ewolucje na wspinacznym przez Rówieńską Straż

Ochotniczą i Miejską wywołują zachwyty publiczności i publiczne podziękowania, złożone przez Pana Starostę podinspektorowi Dalstedtowi.

Następuje punkt kulminacyjny ćwiczeń: Orzew ze swą akcją przeciwgazową. Alarm, zasłona dymowa, wstrząsające detonacje. Nadjeżdża wóz ze składanym schronem przeciwgazowym, pośpiesza pluton samarytanek w maskach, z ambulatorjum polowem. Inna drużyna odkaża tymczasem teren zatruty, inna zaś składa dyktowy schron orzewski. Teren odkażony, schron w ciągu 4 min. gotów, samarytanka wnoszą doń „zatrutych”. Cały pokaz odbywa się szybko z podziwu godną sprawnością. Oklaski dla wykonawców i gratulacja dla organizatora dyr. Grussa są za to nagrodą. Po ćwiczeniach mecz piłki wodnej ściąga publiczność na teren „Wesołego Miasteczka” i jest naprawdę wesoło.

Tak to było w dniu strażackim na Trzecich Targach, i pouczająco i miło i wesoło. Rozchodząc się i rozjeżdżając się do domów mówili uczestnicy: „na Trzecich Targach było dobrze, ale za rok, na Czwartych Targach musi być jeszcze lepiej!”

Jerzy Rojan.

Grupa uczestników odprawy instruktorów Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych, która odbyła się w Łucku w dniach 4 i 5 lipca. Sprawozdanie z tej odprawy wskutek braku miejsca odkładamy do następnego numeru.

Kłopoty lubomelskie.

Budowa Remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Lubomlu.

Dotychczasowa remiza O. S. P. w Lubomlu przedstawia sobą większą szopę o wymiarze $27 \times 5 \times 1,80$ mtr. Budynek ten, pobudowany kilkadziesiąt lat przed wojną światową, drewniany, kryty częściowo gontem, a reszta papą, obecnie już bardzo pochylony, nie nadaje się do użytku i grozi runięciem. Wysokość drzwi 1,70 mtr. uniemożliwia szybki wyjazd.

Remiza ta położona jest w miejscu niskiem i przy ulicy niezabrukowanej, która w porze dżdżystej staje się zupełnie niemożliwą do przebycia, a tembardziej do podążania taboru Straży na pożar. Odczuwając dotkliwie potrzebę budowy nowej remizy, która odpowiadałaby swemu przeznaczeniu, Zarząd Straży już w roku 1926 omawiał tę sprawę na posiedzeniach Zarządu i zwrócił się do Magistratu m. Lubomla z prośbą o pomoc finansową w zamierzonej budowie, jak również o udzielenie odpowiedniego na ten cel placu. Na skutek ciągłych ponagleń ze strony Zarządu Straży, Magistrat, posiadając jeden tylko plac budowlany miejski i niechcąc go odstąpić li tylko dla potrzeb Straży, zaprojektował budowę na tym placu dużego gmachu piętrowego, w którym zamierzał umieścić remizę strażacką, biura magistrackie i policyjne, oraz areszt męski i żeński. W tym celu sporządzono plan i kosztorys, który opiewał na sumę 220.000 zł. Wobec niezatwierdzenia planu przez Okręgową Dyрекję Robót Publicznych, Magistrat, nie posiadając przy tem funduszków na budowę takiego gmachu, z zamiaru swego zrezygnował i sprawa budowy remizy upadła. Tu należy zaznaczyć, że na budowę remizy Magistrat wynajędnął był wówczas w P. Z. U. W. pożyczkę w wysokości 20.000 zł., która wobec niepodjęcia jej nie została wypłacona, a za sumę tę można było samą remizę wybudować i boląca sprawa posiadania remizy byłaby już wtenczas pomyślnie rozwiązana. Magistrat jednak do istnienia Straży nie przywiązuje większej wagi, a myśli o niej li tylko wówczas, gdy się pali. Skoro tylko ogień stłumiono o Straży już zapomniano. W takim stanie sprawa budowy remizy spoczywała beczynnie do stycznia roku 1931.

Rada Sztabowa Straży nie mogąc się pogodzić z twierdzeniem Magistratu o niemożności pobudowania remizy, opracowała następujący projekt, który przedstawiał możliwość urzeczywistnienia swych zamiarów, omijając przeszkody natury finansowej, a mianowicie:

I. zwrócić się do Magistratu z prośbą:

a) o odstąpienie dla pobudowania remizy części placu miejskiego,

b) o zaciągnięcie pożyczki w P. Z. U. W. w wysokości 30.000 zł. i

c) o bezpłatne odstąpienie wagonu wapna przeznaczonego w swoim czasie na budowę gmachu magistrackiego, w którym miała się mieścić w myśl pierwotnego projektu i remiza Straży.

II. Zwrócić się do Wydziału Powiatowego i Urzędu Gminnego w Lubomlu o przyznanie na budowę remizy zapomogi bezzwrotnej i

III. Prosić mieszkańców przedmieść Lubomla o bezpłatne dostarczenie podwódt dla przewiezienia na miejsce budowy materiałów budowlanych.

Powyższy projekt Rady Sztabowej został zrealizowany z wynikiem następującym:

I. Na skutek osobistego zgłoszenia się na posiedzenie Magistratu, a następnie Rady Miejskiej delegacji Straży w osobach: Instruktor d-ha Czesława Wdziękowskiego, N-ka Straży d-ha Zygmunta Nowodworskiego, Z-cy N-ka d-ha Jana Tymoszczuka i Gospodarza Straży d-ha Aleksandra Klekociuka, Rada Miejska przyznała:

a) plac pod budowę remizy,

b) pożyczkę w wysokości 15.000 zł. i

c) wagon wapna.

II. Sejmik odstąpił Straży bezpłatnie pozostałość pustaków z własnej betoniarni w ilości 480 szt.

III. Gromady wsi Lubomla i Zawala — przedmieść m. Lubomla — wyniosły uchwały, mocą których zobowiązały się dostarczyć bezpłatnie środki lokomocji dla przewiezienia potrzebnej ilości materiałów budowlanych na miejsce budowy remizy.

Udzielenia jakiegokolwiek zapomogi na budowę remizy odmówiła jedynie gmina wiejska Luboml.

Zdawałoby się na pozór, że sprawa budowy remizy po załatwieniu powyższych czynności winna byłaby się szybko posuwać naprzód, jednak stało się inaczej. P. Z. U. W. w Warszawie zwlekał z przyznaniem pożyczki, wskutek czego Zarząd Straży zmuszony był czterokrotnie delegować przedstawiciela Straży do Warszawy w celu przyczynienia się do przyśpieszenia przyznania pożyczki. Na skutek usilnych starań pożyczka została wreszcie w miesiącu listopadzie 1931 r. przyznana, lecz ze względu na późną porę roku budowa nie mogła być rozpoczęta. Poza tem napotkano różne przeszkody, stawiane przez Magistrat co

do rozmiaru remizy i usytuowania jej na placu. Plac miejski, na którym ma stać remiza, ma wygląd trójkąta i przylega do dwóch ulic łączących się tuż przy wspomnianym placu. Mając na uwadze dogodny wjazd i wyjazd, Rada Sztabowa Straży żądała usytuowania remizy na rogu placu przy zbiegu dwóch ulic, czemu stanowczo sprzeciwił się p. Burmistrz, chcąc usytuować remizę w przeciwległym końcu placu frontem do środka placu. Przez pobudowanie remizy w ten sposób zachodziła potrzeba zamiany tylnej ściany remizy, w której projektowane były okna i bramy wjazdowe na brandmur. Przez podobne usytuowanie remizy Straż pozbawiłaby się nietylko dogodnego wjazdu lecz nawet i wyjazdu, a to dlatego, że p. Burmistrz, dając podobną koncepcję, uzasadnił ją projektem pobudowania vis-a-vis bram wyjazdowych budynku szkolnego i to w odległości 6-ciu metrów od bram wyjazdowych! Uważam, że u każdego włościanina wjazd do stodoły, gdzie sprawność i szybkość wjazdu i wyjazdu nie jest wymagana, o wiele jest lepszy, jak projektował to urządzić p. Burmistrz dla Straży Pożarnej. Podobne traktowanie p. Burmistrza tak pożytecznej i niezbędnej dla miasta placówki społecznej, jaką jest Straż Pożarna, wygląda raczej na kpiny. Na oświadczenie przedstawicieli Straży, że o ile Magistrat nie zgodzi się na należyte usytuowanie remizy, Zarząd Straży z budowy remizy zrezygnuje i poczyni kroki ku wycofaniu przy pożyczki, p. Burmistrz zgodził się na koncepcję Straży z warunkiem jednak, że piętro, projektowane na ubikację dla potrzeb Straży, użyte zostanie dla pomieszczenia biur Magistratu. Przedstawiciele Straży, biorąc pod uwagę obecny kryzys gospodarczy i finansowy, na na powyższe warunki zgodzili się z tem jednak zastrzeżeniem, że cały parter pozostanie do wyłącznej dyspozycji Zarządu Straży. P. Burmistrz na te warunki zgodził się, lecz jak zwykle z nim jest — nie na długo. Otóż porucząc opracowanie planu budynku powstała nowa koncepcja Burmistrza, zgodnie z którą piętro ma być użyte nie na biuro Magistrackie lecz na sale szkolne, a ponieważ na piętrze nie da się umieścić potrzebnej ilości klas, więc p. Burmistrz projektuje użycie świetlicy strażackiej na parterze również na salę szkolną. To już jest za wiele i przynajmniej korpus Straży na czele z Radą Sztabową na to się nie zgodzi, a z przyczyn następujących:

1. Korpus Straży pożarnej przeznaczony jest do fachowej i skutecznej obrony życia i mienia ludzkiego przed wrogiem przejawiającym się w postaci pożaru, powodzi i gazu. W walce z powyższymi żywiołami zdarzają się poza tem wypadki skaleczenia, oparzenia i zemdlenia ludzi, doraźnej pomocy, którą w pierw-

szą kolej udziela strażak. W celu należytego wyszkolenia korpusu Straży z powyższego zakresu działania koniecznym jest udzielanie członkom czynnym Straży lekcji i urządzanie kursów.

W tym celu niezbędna jest odpowiednia sala, o którą Zarząd Straży walczy od roku 1926 i brak której w pierwszej mierze przyczynił się do budowy nowej remizy. Poza tem sala ta jest niezbędną dla innych potrzeb Straży, jak to: wyznaczanie dyżurów nocnych na czas posuchy, odbywanie prób orkiestry strażackiej i teatru amatorskiego, odbywanie walnych zebrań i posiedzeń Zarządu Straży, oraz dla każdorazowego skupiania się członków Straży, przegładania pism fachowych i słuchania odczytów i koncertów radiowych.

Jak widać z powyższego, sala ta jest potrzebna dla Straży nie dla tańców, jak to wyraził się w dniu 18.VI r. b. p. Burmistrz, lecz dla rozwoju fachowego Straży i wogóle dla utrzymania właściwego trybu istnienia tej instytucji.

II. Od r. 1926 do r. 1931, czyli w ciągu lat 5-ciu, Zarząd Straży ubiegał się o pobudowanie przez Magistrat remizy i stale otrzymywał odpowiedź, że nie posiada środków. O szkole nawet wówczas, gdy Magistrat projektował budowę dużego gmachu magistrackiego, mowy i myśli nie było. Gdy Zarząd Straży przedłożył Magistratowi realny plan możliwości pobudowania remizy i czynił starania uzyskania na ten cel pożyczki, p. Burmistrz cały czas w powodzenie tej akcji nie wierzył aż do chwili otrzymania pierwszej raty pożyczki w sumie 6.000 zł. Po otrzymaniu dopiero pierwszej raty pożyczki poważniej się zastanowił nad budową remizy, a właściwie nie tak nad budową remizy, jak możliwością wykorzystania nadającej się sposobności pobudowania kosztem wysiłków Straży biur Magistratu, a czasowo sal szkolnych. Mało to, że Zarząd Straży z uwagi na kryzys gospodarczy zrezygnował z sal na piętrze i zgodził się na odstąpienie piętra dla szkoły, przez co Magistrat nawpół darmo, bo kosztem budowy remizy wykorzystał za darmo jej fundamenty i dach dla szkoły, to p. Burmistrz nakłada rękę na parter, chcąc wydrzeć jedyną salę strażacką.

Widocznie p. Burmistrz uważa, że Straż o tem zapomniała, że budynek o którym mowa buduje się z pożyczki udzielonej przez P. Z. U. W. wyłącznie na cel budowy remizy, a nie biur Magistratu, lub sal szkolnych.

Że pożyczkę tę będzie spłacała ludność miasta, a nie Straż, jako taka, dobrze o tem wiem, lecz trzeba też wiedzieć i o tem że remiza ta będzie stanowić własność Magistratu i że potrzebna jest nie dla samej Straży, lecz dla miasta, a że Magistrat niedoceniając pożyteczność takiej instytucji, jaką jest Straż Po-

żarna nie pobudował remizy z inicjatywy własnej, to się mówi — trudno.

Powyższy sposób ustosunkowania się Władz miejskich do niezbędnej dla miasta placówki społecznej, jaką jest Ochotnicza Straż Pożarna podaje do wiadomości Szanownych Czytelników, aby wiedzieli jak się wspiera

i docenia pracę społeczną i jak celowo zniechęca się do pracy ludzi dobrej woli, którzy w bezinteresownej pracy swej narażają na szwank nie tylko swe zdrowie, lecz nieraz i życie.

Z-ca Naczelnika VI Okręgu Pożarniczego
w Lubomlu.

Aleksander Klekociuk.

Fragmenty...

*Życie — to jest niby nic,
Zwijana w kłębki małe,
Którą ludzkości trzeba wić
Przez wieków trwania całe.*

*Jednakie sny nie każdy śni,
Różne też zwija nici,
Jednym słońeczko często łśni,
Lecz drugim rzadko świeci.*

Hołoby.

Wróbel Jan.

KRONIKA STRAŻACKA.

Kursy przeciwgazowe.

W czasie od 14 do 22 czerwca r. b. odbył się kurs dla podinstruktorów obrony przeciwgazowej dla członków O. S. P. z powiatu rówieńskiego. W kursie uczestniczyło 24 słuchaczy, który kurs ukończyli z następującymi wynikami: b. dobrym 3, dobrym 7, dostatecznym 10 i niedostatecznym 4. Komendantem kursu i wykładowcą był Podinspektor Dalsztedt — oficer inspekcyjny VIII okręgu pożarniczego. Z dziedziny o. p. gazu wykłady prowadził Dh E. Terlecki. Następny tydzień był poświęcony na taki kurs dla strażaków z m. Równego, z których 16 kurs ukończyło.

W dniach od 18 do 28 lipca r. b. odbył się w Równem trzeci kurs o. p. gazu dla naczelników rejonów z pow. rówieńskiego. Kurs ukończyło 15 słuchaczy. Należy zaznaczyć, że na wszystkich kursach, a w szczególności na tym ostatnim kursie słuchacze przejawili nadzwyczajne zainteresowanie, o czem świadczą wy-

niki egzaminów. Z liczby 15 z wynikiem b. dobrym ukończyło 10 słuchaczy, z dobrym 3, dostatecznym 2. Poza d-h Terleckim wykłady z dziedziny przeciwgazowej prowadził D-h Szrubowicz — sekretarz O. S. P. Równie. Woł. Woj. Zw. Straży Pożarnych, po za szkoleniem, będzie pracował nadal nad wyekwipowaniem w potrzebny sprzęt drużyn odkażających, samarytańskich i przeciwpożarowych.

W dniach od 20 do 29 maja r. b. odbył się kurs obrony przeciwgazowej dla instruktorów III kategorii w Kowlu. Kurs ukończyło 25 słuchaczy z czego z wynikiem b. dobrym 1, dobrym 12 i dostatecznym 12. Słuchaczami kursu byli przedstawiciele poszczególnych Straży Pożarnych z powiatu kowelskiego. Z tej też racji prowadzono na kursie ćwiczenia i wykłady strażackie. Wykładowcami z dziedziny o. p. gazu byli: kapitan Olszański i E. Terlecki — referent o. p. gazu Woj. Zw. Str. Poż. w Łucku.

Takiż kurs odbył się w Dubnie w czasie od 3 do 8 czerwca r. b. z udziałem 27 słu-

chaczy, którzy kurs ukończyli z wynikiem: b. dobrym 2, dobrym 8 i dostatecznym 14. Komendantem kursu był D-h Drozdowski — instruktor powiatowy O. S. P. Wykłady z dziedziny pożarnictwa przeprowadził D-h Furmaniuk — oficer inspekcyjny Zw. Woł. O. S. P.

Kurs gazowy w Dąbrowicy (pow. Sarnieński).

Śpieszymy podzielić się z czytelnikami „Strażaka” wiadomością, że i u nas odbył się czterodniowy kurs gazownictwa za sprawą L.O.P.P. pod kierownictwem d-ha instruktora M. Lipińskiego, i że kurs ten wzbudził najwyższe zainteresowanie zarówno wśród naszych druhów, jak i całej ludności Dąbrowicy. Takie kursy z zakresu gazownictwa mają podwójne znaczenie i korzyść: 1) pouczają ludność, jak się bronić od okrucieństwa gazów bojowych a przez to wzmacniają siłę obronną państwa na wypadek wojny; 2) służą, jako doskonały środek propagandowy na rzecz Straży Pożarnych, jako takich, gdyż dowodzą ludności, że zakres działania strażaka nowoczesnego jeszcze bardziej się rozszerzył, że strażak obeznany z akcją przeciwigazową staje ramię do ramienia z żołnierzem. Zainteresowanie było tak wielkie, że codziennie wieczorami schodzili się wszyscy nasi strażacy do kancelarii remizy strażackiej bardzo punktualnie, chociaż byli silnie przemęczeni całodzienną pracą w polu i na łąkach. Z największą uwagą wysłuchali oni wykładów o gazach bojowych. W dniu 27 sierpnia, jako w dniu zakończenia kursu odbyły się na rynku ćwiczenia pokazowe gazownicze pod kierownictwem d-ha instr. Lipińskiego i d-ha instr. Wiercińskiego. Zapomocą świec dymowych urządzoną została zasłona dymowa obiektu zagrożonego atakiem samolotów nieprzyjacielskich. Udział w ćwiczeniach wzięli również uczniowie żydowskiej szkoły zawodowej „Tarbut”. Na ćwiczeniach byli obecni p. Burmistrz Sierakowski i p. Prezes Straży Michalski. Po ćwiczeniach uczestnicy sfotografowali się. Wogóle kurs pozostawił niezatarte dobre wrażenie. Wyrażamy nadzieję, że był on u nas dopiero pierwszym ale nie ostatnim.

M. Michalewicz

Nacz. Str. Ogn.

Zawody rejonowe w Poddębcach (pow. Łucki).

W dniu 11 b.m. odbyły się zawody strażackie z terenu gminy Poddębce, liczącej ogółem 6 straży. Niestety na zawody stawić się mogły tylko 3 oddziały, reszta nie przybyła z przyczyn od siebie niezależnych (ćwiczenia wojskowe, powinność podwodowa w związku z odbywającymi się manewrami międzydywizyjnymi). Do zawodów stanęły: 1) straż ze

wsi Kopcze Czeskie (nacz. dh K. Polata), straż z Nowego Teremna (nacz. dh. W. Szerostny) i straż z Poddębce (nacz. dh. M. Borkowski). Komisji przewodniczył dh. S. Florysiak, nacz. rej. pożarn. z Kiwerc.

Pierwsze miejsce w zawodach zajęły Kopcze-Czeskie, drugie — Nowe Teremno, wreszcie trzecie — Poddębce. Podczas zawodów przygrywała orkiestra strażacka z Nowego Teremna. Oprócz zawodów strażackich przeprowadzono próbę sprawności fizycznej o państwową odznakę sportową, czego rezultatem było zdobycie tej zaszczytnej odznaki przez siedmiu nowych strażaków, przyczem zaznaczyć należy, że poprzednio zdobyło ją już trzydziestu.

Na uroczystość tę przybył z Łucka p. Kazimierz Sierakowski, zast. Starosty powiatowego i jednocześnie wiceprezes Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych, w towarzystwie p. porucznika Jana Borkowskiego, komendanta Przystosobienia Wojskowego, dha B. Gronowskiego i instruktora P. W. p. Lewandowskiego.

W pracach przy powszechnym spisie ludności w jesieni z.r. wybitny udział brała straż, te też z uroczystością ściśle strażacką związane i uroczystość wręczenia odznaki honorowej „Za ofiarną pracę”, przyczem p. Wicestarosta złożył b. Komisarzom podziękowanie za bezinteresowną, a tak ważną dla Państwa pracę.

Na zakończenie wiceprezes W. Z. Str. Poż. dh. Sierakowski w obecności licznych gości, zarządu gminy i nacz. rejonu dha Marszałkowicza wygłosił dłuższe przemówienie, dziękując strażakom za dotychczasową pracę dla społeczeństwa i podnosząc ważność dyscypliny i karności strażackiej, wyszkolenia przeciwogniowego i przeciwigazowego i sprawności fizycznej. Dh. instruktor Gronowski podziękował dhowi wiceprezesowi Sierakowskiemu i przybyłym gościom za zaszczytowanie zawodów swą obecnością i o godz. 17-ej zakończył uroczystość, która pozostawiła silne wrażenie i przyczyni się do rozrostu idei strażackiej w tutejszym rejonie.

Z życia O. S. P. w Sarnach.

Dzień 7 sierpnia był dniem święta strażackiego w naszym mieście. Głównymi momentami były: uroczystość poświęcenia obrazu Patrona Strażactwa św. Florjana i założenia kamienia węgielnego pod wieżę strażacką. O godz. 8 rano była zbiórka straży i gości na placu przed strażnicą. Po wysłuchaniu Mszy św. Polowej poświęcono obraz św. Florjana i założono kamień węgielny po odczytaniu i podpisaniu aktu erekcyjnego, który został następnie wmurowany w fundamenty wieży. Potem udekorowano medalem pamiątkowym

zasłużonych członków straży. Po obiedzie w parku kolejowym odbyła się wesoła zabawa taneczna połączona z loterią fantową. Cała ta impreza powiodła się pod każdym względem wspaniale, bo i bawiono się wesoło i kasa strażacka wzbogaciła się kilkoma setkami złotych. Zarząd O. S. P. składa tą drogą serdeczne „Bóg zapłać!” wszystkim tym, którzy pracą swą i darami przyczynili się do powodzenia naszej instytucji w tym dniu. W szczególności składa podziękę tym firmom pozamiejscowym, które szczodremi darami wspomogli naszą loterię, a mianowicie firmom: H. Frist (Kraków); Kamieniołomy „Puhacz” (Klesów); Sp. Akc. Schicht (Warszawa); „Art-pol” (Pabjanice); „Pharmachemja” (Bydgoszcz); F. A. i C. Pal (Warszawa); „Mi-Ra” (Warszawa); „Brixol” (Bielsk); „Bielany” (Warszawa); „Kamienna” (Skarżysko); Bronisław Grabski (Łódź); „Zorza” (Warszawa); „Centro cement” (Warszawa); Książnica „Atlas”; A. Pełczyński (Poznań); A. Szuster (Warszawa); „Runo” (Warszawa); „Centra”, i innym.

A. Charkow.

Zawody Straży w Orzewie.

Bez poprzedniej szumnej reklamy, bez samochwalstwa zorganizowała Straż Orzewska w dniu 21 sierpnia zawody, które wypadły bez przesady wspaniale i były bardzo pouczające. Przybyli na nie: Starosta Rówieński p. Bogusławski, Wicestarosta p. De Berg, jako Prezes L. O. P. P., dh. Sierakowski, Wiceprezes Wojewódzkiego Zw. S. P. i Insp. Poż. dh Trzeszewski. Ze strony Wojskowości z D. O. K. II przybył p. Mjr. Koczała i Komendant P. W. i W. F. na powiat Rówieński p. Kpt. Hraby. Nadto byli delegaci wszystkich straży z powiatu i bardzo licznie zgromadzone społeczeństwo okoliczne. Zawody odbyły się z punktualnością zegarka i ściśle według zamierzonego planu. Po zdaniu raportu Panu Staroście przez dha Sokołowskiego, Nacz. Rejonu Poż. nastąpiło otwarcie nowego boiska i strzelnicy, całkowicie urządzonych wyłącznie siłami i staraniem Straży Orzewskiej. Na tem boisku dokonał p. Starosta dekoracji Medalem Zasługi najbardziej zasłużonych i rozdał listy pochwalne. Z uderzeniem godz. 12-ej rozpoczęły się pokazy napadu gazowego według planu świetnie opracowanego i przeprowadzonego przez specjalistę w tej dziedzinie dha Terleckiego referenta obrony przeciwgazowej przy Wojewódzkim Związku S. P. Szczególnie zaimponował domek-schron, całkowicie wykonany przez O. S. P. w Orzewie. Jest to składany domek z dykty,

oszkłony, dobrze przedstawiający się, a stanowiący doskonale schronienie przed gazem przy akcji ratowniczej. Szczególną jego zaletą jest lekkość (cały został z łatwością dowieziony na miejsce jedną podwodą) i łatwość składania (zupełnie spokojnie został całkowicie złożony przez drużynę w ciągu 4 i pół minut). W tym schronie żeńska drużyna samarytańska przeprowadziła bez usterek pokaz akcji ratowniczej przeciwgazowej. Również sprawnie odbyło się demonstrowanie akcji odkażającej terenu, zatrutego iperytem. Cała demonstracja napadu gazowego i akcji przeciwko niemu wypadła świetnie i była bardzo pouczająca.

Po przerwie obiedniej rozpoczęły się gry i zawody o odznakę sprawności fizycznej, zakończone wręczeniem nagród wycieczcom. Podkreślić należy sprężystość, energię i takt z jakimi pełnił swą odpowiedzialną służbę Komendanta zjazdu IV rejonu dh Bolesław Sokołowski wraz ze swymi adjutantami. Podczas zawodów przygrywały dwie orkiestry strażackie: Klewańska pod doświadczoną batutą p. Surzyckiego, Zawiadowcy Stacji Kolejowej i Orzewska. Obie wykonywały utwory precyzyjnie, a największym uznaniem słuchaczy cieszyły się skoczne, z dziarskimi przyspiewkami mazurki Namysłowskiego i wiązanki melodyjnych pieśni wołyńskich. Wieczorem zaś rozpoczęła się huczna, wesoła zabawa taneczna, która przeciągnęła się do późna.

Cała uroczystość pozostawiła po sobie miłe a silne wrażenie. Pozostało przekonanie, że straż Orzewska, to siła żywotna, twórcza, a zasługę tu wielką przyznać należy p. Naczelnikowi VIII Okręgu dyrektorowi Grussowi, który zaletami swego charakteru, wyrobieniem społecznym i ujmującym sposobem bycia zdobył sobie uznanie i mir u wszystkich warstw społeczeństwa.

O. S. P. maj. Chołoniów.

W dniu 27 kwietnia r. b. o godz. 11 z przyczyny nieostrożnego obchodzenia się z ogniem przez domowników, w oborze wybuchł bardzo groźny pożar. W jednej chwili cała zagroda Jana Wolaniuka składająca się z domu, obory wraz ze stodołą i kuźnią stanęła w płomieniach. Z obory dały się słyszeć przeraźliwe ryki krowy i wizz palących się 4 świń.

Po upływie zaledwie 3-ch minut O. S. P. Chołoniów była w akcji, lecz niestety wyratować krowy i świń nie było można, ponieważ ogień zaprószony wewnątrz jeszcze przed przybyciem straży zwierzęta te uduśli.

Dzięki energicznej obronie dzielnych strażaków, z których 5 odniosło poparzenia, a je-

den nawet poparzenie III stopnia, udało się ogień zlokalizować i nie dopuszczono do rozszerzenia się na sąsiednie kryte słomą budynki oddalone zaledwie o 5 metrów. Po zlokalizowaniu ognia przystąpiono energicznie do zgaszenia zrębu domu, który również ocalono.

Po ciężkiej bardzo niebezpiecznej pracy dzielna drużyna, entuzjastycznie pozdrawiana przez miejscowych mieszkańców, powróciła do remizy majątku.

Czesław Osiej.

Tydzień Strzelecki

Od 25 września do 2 października na obszarze całego Państwa zorganizowanym będzie Tydzień Strzelecki, którego celem jest uświadomienie najszerszych mas, czym jest Związek Strzelecki i propaganda. W następnym numerze zajmiemy się obszerniej stosunkiem Straży do tej ważnej placówki państwowej.

Волинь у світлі цифр.

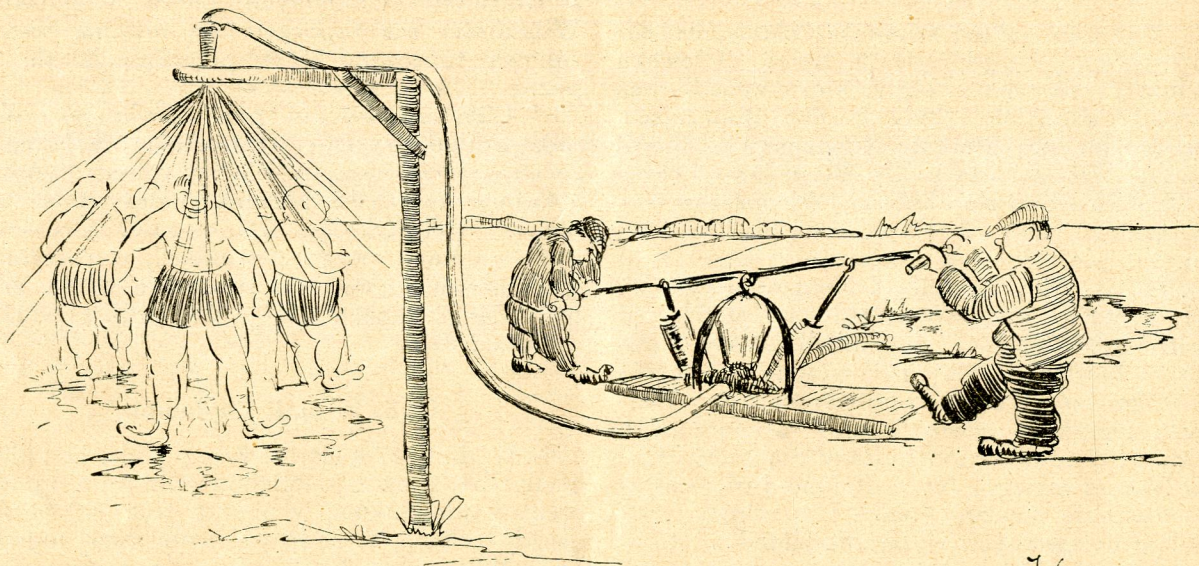
Згідно бюлетеня Головного Статистичного Управління Речіпосполитої від 6 червня ц. р., що розроблює данні перепису населення Польщі 9 грудня 1931 року на 32.132.936 мешканців Польщі є населення непольського 9.924.860 осіб, себто 30,9⁰/₀. На Волині замешкує 2.084.791 осіб, з того поляків 343.250 і інших народів — 1.741.541 осіб, себто меншості на Волині складають 83,5⁰/₀, а польське населення — 16,5⁰/₀.

Статистичні данні перепису населення окремих повітів Волині подамо в слідуючому числі.

Оdpowiedzi Redakcji.

Jan Wróbel — Hołoby — zastępca naczelnika O. S. P. Umieszczamy wyjątek z wiersza „Nić i Sny”. Inne nie nadają się. Japiszcie Druhu artykuł z życia Waszej Straży, a chętnie umieścimy. Czołem!

HUMOR STRAŻACKI.

Wierciński

*Gdy nam nie grożą pożaru płomienie,
Nie zapomnijmy o zdrowiu, higienie —
Mając na względzie również dochód liczny,
Urządźmy z sikawki prysznic publiczny.*

Komisja Redakcyjna i Wydawnicza: pp. **K. Sierakowski, M. Kalasiewicz, A. Hermaszewski, J. Trzeszewski i J. Doroziński.**

Drukarnia Samorządowa w Równem.

każdemu Kołu przyjść z pomocą. Oto w tym roku, niezależnie od konkursu dobrego czytania, podaje myśl opracowania następujących zagadnień na podstawie przeczytanych z tej dziedziny książek, własnego doświadczenia i spostrzeżeń:

Temat I-szy.

Wartość postępu i pracy gromadnej w życiu wsi. Opracowując ten temat należy uwzględnić następujące sprawy:

- Jaką widzę różnicę w życiu dawnej wsi i dzisiejszej?
- Jaką rolę winna odegrać młodzież w doskonaleniu życia wsi?
- Cel i zadania Kół M. W.
- Charakterystyka naszego Koła.
- Strony ujemne w pracy naszego Koła.
- Moje rady, jak braki usunąć i pracę udoskonalić.

Temat II-gi.

Co to jest spółdzielczość?

Sprawy, które należy uwzględnić, opracowując temat drugi:

- Cel i zadania spółdzielczości.
- Ustrój spółdzielni: władze i członkowie spółdzielni, prawa i obowiązki władz i członków spółdzielni.
- Czy spółdzielnia jest odpowiednią organizacją gospodarczą dla wsi?
- Jaką znam spółdzielnię? Charakterystyka jej działalności.
- Czy spełnia ta spółdzielnia swoje zadanie, a jeśli nie, to co należy zrobić, aby zadania swe spełniała?

Temat III-ci.

Co wiem o naszej gminie?

W tym temacie należy uwzględnić:

- Cel i zadania gminy.
- Ustrój gminy: władze gminne i ich zadania: prawa i obowiązki członków gminy.
- Charakterystyka pracy naszej gminy.
- Strony dodatnie pracy naszej gminy.
- Strony ujemne pracy naszej gminy.
- Jakimi rodzajami prac winnaby nasza gmina zająć się w najbliższej przyszłości i dlaczego?

Wskazane trzy tematy są do wyboru. Opracowanie jednego choćby z nich, dowolnie wybranego, winno stać się zadaniem zespołów sekcji oświatowo-kulturalnych Kół M. W. Nie wyklucza to jednak możliwości opracowań indywidualnych czyli przez poszczególnych członków. Zwłaszcza Koleżanki i Koledzy, którzy przepracowali z dobrym wynikiem książki grupy trzeciej w konkursie dobrego czytania, powinni obecnie zająć się temi tematami.

Zgłoszenia zespołów, względnie poszczególnych członków, winne być nadesłane do Instruktoratów jednocześnie ze zgłoszeniami do konkursu dobrego czytania, czyli do dnia 1 listopada b. r. W zgłoszeniu należy podać imiona i nazwiska, oraz tytuł obranego tematu.

Książki pomocne przy opracowywaniu danego tematu będą wskazane przez Woł. Zw. Mł. Wiejsk. i w miarę możliwości dostarczone. Każde z zagadnień wymaga przeczytania kilku odpowiednich książek, artykułów, oraz przyjrzenia się im na swoim terenie. O ile praca będzie prowadzona w zespole, należy urządzać wspólne rozmowy (dyskusje), podobnie jak przy konkursie dobrego czytania książki. Dla utrwalenia sobie w pamięci, dobrze jest robić zapiski (notatki) z tego co się przeczyta i zobaczy. Można też cały temat opracować pisemnie w formie referatu.

W tym samym czasie, kiedy będzie rozstrzygał się konkurs dobrego czytania (po 1-szym marca 1933 r.) odbędzie się również zakończenie i tej pracy.

Wobec delegatów Instruktoratu każdy, kto opracował jakiś z podanych tematów, będzie musiał omówić pytania, podane przy temacie. Zadaniem delegatów Instruktoratu będzie zbadać, czy Koleżanka lub Kolega przemyślał w dostatecznej mierze obrane zagadnienie.

O bliższe wskazówki i pomoc należy zwracać się do swoich Instruktoratów.

Wołyński Związek Młodzieży
Wiejskiej.

KRONIKA ORGANIZACYJNA

Ze szkoły rolniczej w Trościańcu.

Wiedza rolnicza jest najlepszą bronią walki z kryzysem i biedą na wsi. Stąd też zachęcamy wszystkich rolników, by wystali swoich

synów na naukę do Państwowej Męskiej Szkoły Rolniczej w Trościańcu powiatu Łuckiego na osiemnastomiesięczny kurs, który rozpoczyna się dnia 20 października 1932 r.

Zadaniem Szkoły jest wychować i wy-

kształcić synów drobnych rolników na świadomych swych zadań obywateli Państwa i dobrych rolników, którzy mogliby w przyszłości samodzielnie gospodarować na własnym zagonie, dając innym przykład umiejętnego wykorzystania roli.

W zakres nauki teoretycznej wchodzi przedmioty ogólnokształcące i fachowe: rolnictwo, hodowla zwierząt gospodarskich, ogrodnictwo i pszczelarstwo. W zakres nauki praktycznej — ćwiczenia (roboty) we wszystkich działach gospodarstwa szkolnego oraz w warsztatach.

W szkole prowadzone jest przysposobienie wojskowe, skracające służbę wojskową o 3 miesiące, wychowanie fizyczne i ćwiczenia strażackie.

Do szkoły przyjmowani są chłopcy od lat 16 do 25, ze znajomością czytania, pisania i rachunków.

Szkola daje: naukę, mieszkanie, opał, światło i opiekę lekarską bezpłatnie.

Całkowite wyżywienie i opranie uczniowie otrzymują w internacie szkolnym za zwrotem rzeczywistych kosztów, wynoszących w przybliżeniu 25 zł. miesięcznie gotówką lub produktami.

Niezamożni a pilni w nauce mogą otrzymać zwrotną zapomogę.

Podania o przyjęcie do Szkoły należy składać zaraz osobiście lub listownie na ręce Dyrektora Szkoły pod adresem: Poczta Trościaniec, powiat Łucki na Wołyniu, Państwowa Męska Szkoła Rolnicza w Trościańcu.

Do podania należy dołączyć: 1) metrykę urodzenia, 2) świadectwo szkolne w razie ukończenia szkoły powszechnej, 3) świadectwo moralności (od miejscowego proboszcza lub gminy), 4) zobowiązanie rodziców lub opiekunów, że będą uiszczali zgóry co miesiąc opłatę za utrzymanie w internacie szkolnym i będą ponosili koszt nabycia książek, zeszytów i przyborów do pisania.

Uczeń przy wstąpieniu do szkoły powinien mieć z sobą ubranie, obuwie, bieliznę i pościel.

Kandydaci winni stawić się w szkole w dniu 20 października o godzinie 9 rano.

Najbliższa stacja kolejowa Kiwerce. Dojazd końmi w cenie 2 zł.

Dyrekcja

Państw. Męsk. Szk. Roln. w Trościańcu.

Bogactwo na torfie.

(Wrażenia z wycieczki do Zakładu Doświadczalnego uprawy torfowisk pod Sarnami).

W dniu 26 czerwca b. r. K. M. W. w Janówce, małą gromadką bo zaledwie 7-miu członków, ruszyło na wycieczkę, zorganizowaną przez Okręgowy Związek Młodzieży Wiejskiej

w Sarnach do Stacji Doświadczalnej Uprawy Torfowisk pod Sarnami. Po przybyciu na miejsce zostaliśmy przywitani przez innych Kółkowiczów, którzy już oglądali gospodarstwo domowe.

Od pola Zakładu doświadczalnego wyruszyliśmy w towarzystwie instruktora kpt. Jakubiaka i jednego instruktora Zakładu. Najpierw zatrzymaliśmy się koło stacji meteorologicznej, o której nam wszystko opowiadano. Dalej przeszliśmy na poletka zasiane trawą, koniczyną i po kolei przechodziliśmy jedno po drugim, a o każdym poletku nam tłumaczono, jaka to jest trawa, kiedy zasiana i jakie stosowano nawozy sztuczne. Dowiedziałem się, że bez nawozów potasowych na torfie nic się nie udaje. Po obejrzeniu kilkuset poletek cofnęliśmy się nieco w tył obejrzyć jęczmień, z którym jest prowadzone doświadczenie. Zauważyliśmy, że jęczmień z początku był słaby, dalej coraz lepszy. Wytłumaczono, że na pierwszym planie jęczmień jest dlatego gorszy bo jest bez nawozów, dalej lepszy dlatego, że był stosowany nawóz potasowy w zeszłym roku, a gdzie jest dobry jęczmień, stosowano nawozy potasowe w tym roku. Oglądaliśmy potem pszenicę, żyto i doświadczenie z torfem w specjalnych doniczkach z domieszką szkła. Widzieliśmy też większe obszary uprawy buraków i marchwi pastewnej, które bardzo ładnie wyglądają. Naocznie przekonaliśmy się, że gospodarze wsi Chwaszewata, którzy mając torfowiska zaczęli uprawiać trawy na wzór Zakładu, osiągają z tej uprawy bardzo wielkie korzyści.

Po obejrzeniu gospodarskich pól torfowych wróciliśmy w stronę Zakładu i obejrzeliliśmy jeszcze ogrody warzywne, poczem nastąpiła fotografia i pożegnanie się z Kółkowiczami.

Ten dzień spędzony w tak licznych towarzystwie kolegów z innych Kół, oraz zwiedzenie tak ciekawych prac nad podniesieniem rolnictwa, pozostanie nam długo w pamięci i przyczyni się do postępu w gospodarstwach naszych.

Cyprjan Zarczyński.

Koleżanki na tej wycieczce też były i chcą się podzielić swojemi wrażeniami z obejrzenia dorobku Stacji Doświadczalnej. Najpierw oglądaliśmy inwentarz żywy. Bardzo mi się podobała bezwzględna czystość w chlewach i łagodne obchodzenie się ze zwierzętami. Szczególnie podobały mi się młode świnię i cielęta. Oglądaliśmy też kisonkę dla bydła z trawy zebranej z torfów. Następnie przeszliśmy do maszyn rolniczych, a potem na łąki. Oglądaliśmy tu różne trawy, a p. kierownik tłumaczył nam pożytek i znaczenie każdego

gatunku. Przeszliśmy do szkółki drzewek owocowych, plantacji żywakostu, zbóż i warzyw. Dobrze uprawiona rola zapowiadała obfite plony tegoroczne. Bardzo mi się podobały buraki pastewne i marchew. Sliczny też był ogródek kwiatowy, dobrze i ładnie posiany i utrzymeny. Jakaż ogromna różnica pomiędzy torfem naszym — nie uprawianym, albo źle uprawianym, a gospodarstwem, gdzie torf potrafią wykorzystać. Ileż to korzyści mogą przynieść dotychczasowe nasze nieużytki!

Przekonali się o tem tutejsi gospodarze, których pola torfowe też oglądaliśmy. Bardzo tu były śliczne zboża, a głównie trawy.

Niby we śnie cudownym patrzyłam na te łąny i trawy. Wiatr szemał cicho wśród zbóż, a myśli leciały hen ku niebu. Rozkołysana marzeniem dusza widziała całą Polskę tak cudną i bogatą.

Oby wszyscy zrozumieli potrzebę nauki o roli, a chęć do uprawiania jej umiejętnie i z zapalem.

Oby odczuli sercem tę miłość do ojczystego zagonu, a Polska stałaby się jednym z najbogatszych Państw.

Henryka Bielecka
Członkini Koła Mł. Wiejsk.
w Janówce.

С. Лопушно, пов. Кремянецький.

Старанням п. М. Демчука — рільничого інструктора та М. Климка — керівника місцевої школи засновано було нас 5 липня 1931 р. Гурток Сільської Молоді. Початки звичайно трудні. Першою нашою працею було заложення бібліотеки. Грошей на це, як відомо, не було. Щоби зарадити цьому горю, постановили зібрати — позичити від членів Гуртка, які хто має прочитані книжки на тимчасом. Книжки зібрали. Зробили сами собі шафу й „відкрили” бібліотеку Г. С. М.

З праць рільничих провадимо конкурс опасу свиней. Хоть ціни не високі на цей продукт, але прийшли до переконання, що при умілій калькуляції ця годівля оплачується незле.

Цього року дали двох учнів рільничій школі у Вишневі й сподіваємось, що, коли вернуться, то будуть працювати на цій широкій ниві нашого громадянського життя.

Щоби заповнити нашу порожню касу Гуртка та дати хоть трохи роботи скарбни-

кові, забираємося до улаштування вечірок, вистав і т. і.

Все те еднає нас та дає почуття, що й ми люде.

М. БОЙКО
Гол. Г. С. М.

Jak święciliśmy sztandar.

(z K. M. W. w Serniczkach pow. Horochowskiego).

Dzień 3 lipca jaśniejszym był w Serniczkach niż inne dni niedzielne. W dniu tym załopotał dumnie tęczowy sztandar nad głowami licznie zebranego społeczeństwa przed budynkiem szkolnym.

Dzień marzeń spełnił się. Koło Młodzieży w Serniczkach pokazało że żyje, że po życie sięga nowe, że sztandar, który dziś święci, jest widomym znakiem, symbolem szczytnych hasel pod którymi zawsze szło tam „...gdzie wzrok nie sięga...”.

Poświęcenia sztandaru dokonał Ksiądz Probosz z Zaturzec.

Matką chrzestną była P. D-rowa Lipińska, ojcem chrzestnym — Prezes Zarządu Instruktoratu p. Edmund Janiszewski.

Na uroczystości byli obecni: przedstawiciel władzy administracji — zastępca starosty, Zast. Inspektora Samorządowego P. M. Zawaliński, p.p. urzędnicy Urzędu Gminy Kisielin z sekretarzem p. Wł. Hoffmanem na czele, ziemiaństwo, nauczycielstwo w osobach p.p. J. Drausa i S. Holińskiego, przybyło również dużo okolicznych mieszkańców i członków sąsiednich Kół Młodz. Wiejskiej.

Po poświęceniu sztandaru przemawiali: Prezes Zarządu Instruktoratu p. Edmund Janiszewski, prezes K.M.W. Al. Sokołowski, p. Jan Tymiński (gościnnie gospodarz, pod którego daczem odbywała się uroczystość), Instruktor K.M.W. Zygm. Dziewanowski i Instruktor rolny inż. Teodor Sztowchań, poczem nastąpiło wbijanie gwoździ pamiątkowych.

Następnie odbyła się wspólna fotografia, śpiew chóralny, oraz b. dobrze udane przedstawienie amatorskie p. t. „Marek Łopian”.

Muzyka również nie próżnowała, i ochoczo grała do samego rana ku ogólnemu zadowoleniu wesoło bawiącej się młodzieży.

Tak zakończył się radosny dzień poświęcenia pierwszego sztandaru na terenie powiatu Horochowskiego.

Z. Dziewanowski.

P A Ń S T W O W A SZKOŁA ROLNICZO-CHMIELARSKA W SZUBKOWIE

poczta Tuczyn (Woł.), dojazd autobusem z Równego.

Nauka w szkole trwa przez półtora roku, zaś rok szkolny rozpoczyna się w dniu 15 paźdz. każdego roku.

Dla absolwentów półtorarocznego kursu, chcących się specjalizować w chmielarstwie, czas trwania studjów przedłuża się o 6 miesięcy, czyli łącznie trwać będzie 24 miesiące. Dla tych zaś kandydatów, którzyby się mogli wykazać świadectwem ukończenia szkoły rolniczej oraz odbyciem jednorocznej praktyki chmielarskiej okres specjalizacji trwać będzie 12 miesięcy.

Do szkoły przyjmuje się młodzież męską z pierwszeństwem dla synów rolników po ukończeniu lat 16-tu z przygotowaniem odpowiadającym 7-miu klasom szkoły powszechnej.

W drodze wyjątku w razie wakansu może być przyjęty kandydat i z niższem wykształceniem, ewentualnie na podstawie egzaminu wstępnego z języka polskiego i rachunków.

Opłata za całkowite utrzymanie wynosi 25 zł. miesięcznie.

Naukę, mieszkanie, opał, światło oraz opiekę lekarską otrzymują uczniowie bezpłatnie.

Bliższe szczegóły w prospektach, które na żądanie Dyrekcja szkoły wysyła.

P A Ń S T W O W A ŻEŃSKA SZKOŁA ROLNICZA W HORYŃGRODZIE

poczta Tuczyn, st. kol. Równe — dojazd autobusem.

Nauka rozpoczyna się w dniu 15 października r.b. i trwa 11 miesięcy. Nauka bezpłatna. Wpisowe 10 zł. Koszt utrzymania uczennicy w internacie wynosi 36 zł. miesięcznie.

Bliższych informacji udziela Kierownictwo Szkoły.